І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь... — Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони (201) 434-0237, (201) 434-0807, з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200, з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 48. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК — СЕРЕДА, 13-го БЕРЕЗНЯ 1974 — ЦЕНТІВ 20 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK — WEDNESDAY, MARCH 13, 1974 — No. 48. VOL. LXXXI.

ЗА ВІДДАНУ ПРАЦЮ ДЛЯ УКРАЇНИ

Як уже інформовано в попередньому виданні „Свободи", Екзекутива Українського Конґресового Комітету Америки на своєму засіданні в суботу, 9-го березня нагородила своїм найвищим відзначенням, Шевченківською Грамотою Волі, одного з найбільш заслужених та відданих політичних і суспільно-громадських діячів, колишнього міністра юстиції й опісля міністра фінансів в Уряді Української Народньої Республіки, проф. Віктора К. Приходька. На фото — фрагмент передачі Грамоти. Стоять (зліва): екзекутивний директор УККА мґр Іван Базарко, Грамоту передає президент УККА проф. Лев Добрянський і її одержує проф. Віктор К. Приходько, стоїть віцепрезидент УККА Йосип Лисогір.

УВУ почав Зимовий Курс Українознавства

Мюнхен. — Літні Високошкільні Курси Українознавства Українського Вільного Університету мають свою багату традицію. Започатковані ще у 1952 р., вони провадилися початково щорічно, а після перерви в початках шістдесятих років їх знову започатковано при УВУ з хвилиною відновлення в 1967 р. авдиторного навчання, і з цього часу вони є підготовлювані правильно кожного року. Але виявилося, що в літніх курсах не може приймати участи найактивніша молодь з Німеччини, бо вона тоді здебільша зайнята в характері виховників чи адміністраторів різнородних таборів: пластових, сумівських, парафіяльних. Тому з ініціятиви молоді відкрито в зимі 1973 р. вперше Зимові курси, — в часі між семестрами, — у вечірніх годинах. Успіх першого курсу зумовив, що й у 1974 р. керівні органи УВУ підготовили знову подібні курси.

Започатковано ці курси в понеділок, 4 березня, і мають вони тривати два тижні. Відкрив їх при доволі живім зацікавленні молоді керівник курсів доц. д-р Г. Васькович, вказавши на те, що є всі дані, що курси будуть вже постійні — кожного року. Від Сенату привітав учасників ректор, проф. В. Янів, наголосивши, що розбудова УВУ (яку в баварському міністерстві освіти називається „новим розквітом УВУ") матиме тільки тоді вигляди на повний успіх, коли молодь зрозуміє, що УВУ це не є професори, але УВУ має бути власністю молодого покоління, до чого зокрема дає всі підстави новий дім із відповідними приміщеннями для студентських домівок, де можна буде також подумати про відповідну культурну розвагу. Розказавши про свою гостину у угорській гімназії, проф. Янів вказав на можливості міжнародних зустрічей молоді, і тут саме українська молодь, в оперті на УВУ повинна такі зустрічі ініціювати, заздалегідь привчаючися до того, щоб наші осередки в екзилі ставали природними осередками для всіх еміграційних груп.

Першу лекцію читав д-р І. Качуровський про українську літературу після Другої світової війни, а другу о. д-р М. Коржан — про релігійний рух в Україні в добі унії із Римом. Як дальші викладачі передбачені д-р Г. Васькович, д-р А. Жуковський з Парижу, проф. д-р Б. Кордюк, д-р Б. Микитюк, проф. д-р З. Соколюк, доц. д-р О. Сулима-Бойко та проф. П. Цимбалістий з Англії. Та

(Закінчення на стор. 5-ій)

В Детройті відбудеться виставка образів Яреми Козака

Детройт (Н. Н.) — В суботу 16-го березня відкриється тут виставка образів молодого мистця — Яреми Козака. Це буде його перша індивідуальна виставка на українському терені бо дотепер ми знали його тільки з виставок спільних з батьком Едвардом Козаком та братом Юрієм, не враховуючи виставок на терені університету.

Виставка влаштовується заходом Культурно Громадського Клюбу в новім приміщенні постійної ґалерії „Еко", яку недавно відкрито в будинку „Самопомочі" у Воррен.

Ярема Козак

Ярема Козак уродився в 1941 році в Кракові. Звідтам переїхав з батьками до Львова, а відтак на еміграцію. До шкіл ходив уже в Німеччині, а відтак у Детройті. Мистецтво студіював на Вейнському університеті, який закінчив дипломом магістра.

Образи Яреми Козака були донедавна чисто абстрактні, тепер вони щораз більше наближуються до предметності. В них найбільш характеристичне шукання нових, власних, дещо стилізованих форм, які на канві природи і реального мистецтва переформовує в нову, власну, дещо фантастичну мистецьку пов'язаність.

На виставці, яку відкриє мґр В. Баран, буде показано понад сорок образів, олійної техніки, більшого і меншого формату.

При нагоді годиться згадати, що Ярема Козак та його дружина Христя є членами УНСоюзу і в Детройті вони відомі теж з їхньої живої участи і праці в житті нашої української громади.

Віцепрезидент Форд виступив в обороні президента Ніксона

Бостон, Массачусетс. — Віцепрезидент Джералд Форд у понеділок, 11-го березня, заявив, що на підставі наявних інформацій він далі переконаний, що президент Ніксон не був причетний до Вотерґейтської афери, ані до спроб затаїти її, але додав, що „час все покаже". Віцепрезидент також сказав, що не приєднається до тієї групи людей, яка вимагає, щоб президент Ніксон зрезиґнував „задля добра країни та Республіканської партії", бо це було б рівнорядне з вимогою, щоб людина, яка вірить в свою невинність, признавалася до вини. Форд виголосив цю оборону Президента на полуденку Гарвардського Республіканського Клюбу, який відзначив Віцепрезидента „Нагородою Чоловіка Року". Під час пресової конференції, яка відбулася після цього полуденка, Віцепрезидент сказав, що, на його думку, справа „імпічменту" президента Ніксона буде розв'язана до кінця травня ц. р., бо сподівається, що до кінця квітня Юридична комісія Палати Репрезентантів рішить, чи формально обвинувачувати Президента, чи ні, а ціла Палата повинна зайняти становище в цій справі десь до місяця після передання її рекомендацій Юридичної комісії. Форд також хвалив досягнення Уряду на відтинках закордонної та внутрішньої політики та заявив свою льояльність до Президента. Відповідаючи на запит кореспондента, Віцепрезидент сказав, що президент Ніксон йому „не давав викладів про обов'язки та відповідальності президента ЗСА", але коли б настала потреба, то він достатньо підготований перебрати на себе ці функції.

Джордж Воллес кандидуватиме на президента

Вашинґтон. — Демократичний сенатор Джеймс Б. Аллен із Алабами заявив представникам преси, що губернатор Джордж Воллес буде в 1976-му році кандидувати на пост президента ЗСА. Сенатор Аллен, один із найближчих приятелів і політичних співпрацівників губернатора Алабами, сказав, що Воллес старатиметься в 1976-му році оминути ці помилки, які були зроблені під час його передвиборчої кампанії в 1972-му році. Як відомо, в правиборах Демократичної партії два роки тому Воллес одержав велику скількість голосів, навіть у північних і західніх стейтах, але на Крайовій Конвенції Демократичної партії мав тільки одну четверту тих голосів, які були потрібні для здобуття номінації. Сенатор Аллен сказав, що в 1976-му році Воллес старатиметься здобути делеґатів не тільки шляхом правиборів, а також і тих, які призначаються стейтовими комітетами Демократичної партії. Губернатор Воллес, який був поранений в атентаті та має спаралізовані ноги, наразі особисто ще не заявив своєї кандидатури на пост президента, але натякнув на таку можливість. Виступаючи кілька тижнів тому перед алабамською стейтовою леґіслятурою, Воллес заявив, що цього року кандидуватиме на третю каденцію губернатора Алабами, що він фізично почувається дуже добре та може провадити „будь-яку кампанію", навіть поза межами Алабами.

Ню Йорк святочним концертом вшанував річницю Т. Шевченка

Ню Йорк. — Заходами Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій Великого Ню Йорку і Наукового Товариства ім. Т. Шевченка відбувся тут в неділю, 10-го березня ц.р., в залі Вашинґтон Ірвінґ Гайскул спільний концерт для вшанування пам'яті Пророка України Тараса Шевченка.

Свято розпочалось „Заповітом", що його відспівали усі присутні при фортепіяновому супроводі д-ра І. Соневицького. Святочне слово виголосила проф. д-р Н. Іщук - Пазуняк. Слово прелеґентка побудувала на творах сучасних українських письменників і поетів, що робило її доповідь свіжою і надзвичайно актуальною. В першій частині мистецької програми виступили відомий тенор Б. Чаплинський, виконавши чотири пісні: „Чого мені тяжко" (О. Бобикевич), арію Андрія з опери „Катерина" (М. Аркас), „Минули літа молодії" (С. Нижанківський), „Гетьмани, гетьмани" (М. Лисенко), і О. Кириченко-Шуган, яка виступила з мистецьким словом, продеклямувавши „... У тієї Катерини" (Т. Шевченко). Солістові акомпанював проф. Б. Перфецький.

У другій частині А. Бриттан виконав дві точки на скрипці, а саме: „Сонатіна" (М. Гайворонський) і „Фантазія" з опери „Кармен" (Ваксман). Скрипакові акомпаньював проф. Г. Ді-Пасквазіо. О. Кириченко-Шуган продеклямувала „Осії Глава XIV" (Подражаніє) — Т. Шевченка, а солістка Метрополітальної опери Іванка Мигаль (меццо-сопрано) виконала: „За думою дума" (Я. Степовий), „Садок вишневий" (М. Лисенко), „Ой одна, я одна" (М. Лисенко) і „Утоптала стежечку" (Я. Степовий), при акомпаньяменті д-ра І. Соневицького.

Свято закінчено співом українського національного гимну, що його відспівали усі приявні, які майже виповнили велику залю Ірвінґ Гайскул.

НТШ вшанує століття народин о. Волошина, президента Карпатської України

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА і Карпатський Дослідний Центр влаштовують в суботу, 16-го березня 1974 р. в годині 3-ій по полудні, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — Святочну Конференцію для вшанування сторіччя народин президента Карпатської України о. д-ра Августина Волошина. Конференцію відкриє голова НТШ в ЗСА проф. д-р М. Стахів, а доповіді виголосять: дир. Ю. Ревай на тему „о. А. Волошин як політичний діяч і державний муж", проф. д-р П. Стерчо „о. А. Волошин як батько національного відродження карпатських українців" і проф. А. Штефан, кол. голова Сойму Карпатської України — „А. Волошин як людина, священик, літератор, педагог і науковець". Вхід вільний.

НАЛАДНАННЯ СПІВПРАЦІ З АЛЬЯНТАМИ — НАЙБІЛЬША ПРОБЛЕМА ЗСА, ЗАЯВИВ ГЕНРІ КІССІНДЖЕР

Вашинґтон. — Розвиток подій на відтинку взаємин ЗСА з Західньою Европою набрав такого незадовільного звороту, що у своєму останньому виступі 11 березня державний секретар Г. Кіссінджер визнав за доцільне відверто звернути на це увагу американського суспільства. Виступаючи на зустрічі з жінками американських конґресменів, Г. Кіссінджер заявив, що „найбільшою проблемою, перед якою найшлася американська зовнішня політика під сучасну пору, є не справа реґулювання суперництва з нашими ворогами — в цьому ми маємо досвід цілого покоління і без уваги на хитання ми з цим дамо собі раду — але питання про те, як допровадити наших приятелів до зрозуміння істини, що далеко важливішим є спільний інтерес від звичайного самоствердження і що перемога, яку вони хотіли б здобути, буде порожньою в атмосфері безупинних конфліктів та суперництва... На сучасному етапі питання, в обличчі якого ми найшлися, є в тому, чи держави Заходу і Японія, маючи перед собою абсолютно виразну небезпеку, є спроможні діяти разом, чи радше готові діяти як грецькі міста-держави в обличчі Македонії і Риму, поділені з позицій суперництва у ситуації, де суперництво не принесе розв'язки. Для Заходу це водночас є моральною і політичною проблемою", заявив Генрі Кіссінджер. Коли ж ідеться про становище ЗСА, то американський Уряд продовжує підтримувати ідею европейської єдности, але виразно протиставиться тому, що „незалежність приймає форму принципової ворожости до З'єднаних Стейтів". На думку Г. Кіссінджера, Европа по сьогодні не вилікувалася з наслідків ще Першої світової війни, а уряди европейських держав по сьогодні не мають потрібного довір'я серед своїх суспільств. „Найглибшою проблемою в Европі сьогодні, як ми бачимо, є це, що там дуже рідко у будь-якій державі був справді леґітимний уряд від часу Першої світової війни".

За одержаними інформаціями, проблема американсько-европейських відносин була предметом обміну листами між президентом Ніксоном і канцлером Брандтом в минулому тижні. Канцлер Брандт є упродовж половини цього року головою Европейської Спільноти і має мандат говорити від всіх, об'єднаних у цій Спільноті, західньоевропейських держав. Як відомо, вже раніше уряд Західньої Німеччини запросив президента Ніксона прибути до Бонн для підписання там спільної декляраціі про взаємини між ЗСА та державами Спільного Ринку. У той же час він мав би поїхати також до Брюсселі і там підписати подібну декляpацію з державами-членами Північноатлянтійського оборонного союзу (НАТО).

Держави Спільного Европейського Ринку мають труднощі

Брюссель. — У зв'язку зі зміною уряду у Великій Британії і з приходом до влади Лейбористської партії на чолі з Геролдом Вілсоном, можуть наступити, на думку дипломатичних кіл в Брюсселю, неожидані труднощі для держав Спільного Ринку, які і без того ледви дають собі раду з все новими проблемами. В Брюсселю очікують, що прем'єр Геролд Вілсон буде домагатися, згідно з виборчою обіцянкою, ревізії попереднього договору, на підставі якого Велика Британія повинна б одержати упривілійоване становище. Проти уділювання „упривілійованих становищ" для будь-якої держави вже виступили уряди Західньої Німеччини і Франції. Змін, яких домагається Г. Вілсон, не вдасться перевести на конференції міністрів закордонних справ держав Спільного Европейського Ринку, яка має відбутися вже в недалекому майбутньому, тимбільше, що ці домагання включають зміни сільсько-господарської, енерґетичної і монетарної політики. Далекойдучі зміни, що їх пропонує Геролд Вілсон, включали б також створення окремого фонду, з якого користали б ті держави, які з тих чи інших причин опинилися в економічних труднощах. Вілсон мав тут на увазі становище Великої Британії, яка якраз тепер таку трудність проходить. Представники Західньої Німеччини і Франції вирішили відбути вже в найкоротшому часі спільні наради в тій справі, щоб потім, на спільній конференції виступити однозгідно проти проєкту Вілсона.

Іракський уряд дав курдам автономію

Бейрут, Ливан. — Іракський президент Ахмед Гасан аль-Бакр формально повідомив про рішення уряду дати курдам, які проживають у північній частині Іраку місцеву автономію обмеженого характеру. Таким чином знайдено принаймні частину розв'язку для курдського питання в Іраку, яке дало товчок до курдського постання і перемир'я з березня 1970 року. Проголошена автономія для Курдистану далеко не відповідає вимогам Курдської демократичної партії під проводом ген. Барзані, які зводилися до майже повної незалежности Курдистану. Іракський плян автономії дає курдам визнання курдської мови як офіційної мови, забезпечує окремий реґіональний бюджет і оформлення леґіслативної і екзекутивної рад для управління територією. Іракський президент, однак, назначує голову реґіональної ради і має право розв'язати леґіслятивну раду.

В Бельгії перемогли християнські демократи

Брюссель. — Вибори до бельгійського парляменту принесли перемогу Християнській демократичній партії, яка здобула 32.3 відсотка всіх голосів і 72 місць в парляменті, тобто на 5 місць більше, як ця партія мала в попередньому парляменті. У виборах втрати понесли реґіональні партії з Вальонії, Фляндрії, а також з двомовного району самої столиці. Другою щодо величини партією в новому парляменті будуть соціялісти, які здобули 26.7 відсотка голосів і 58 місць, втративши два порівняно з попередніми виборами. Християнські демократи плянують творити уряд в коаліції з соціялістами і лібералами. Ліберальна партія здобула 15.2 відсотка голосів і 30 місць. Кандидатом на прем'єра є Л. Тіндеменс, який був заступником прем'єра у попередньому уряді.

В. ЩЕРБИЦЬКИЙ ЗАКЛИКАЄ УКРАЇНСЬКУ МОЛОДЬ ДО БОРОТЬБИ З „БУРЖУАЗНИМ НАЦІОНАЛІЗМОМ", ЗАСУДЖУЄ А. СОЛЖЕНІЦИНА

Київ. — У зв'язку з XXII з'їздом комсомолу України, що почав свою роботу тут 5 березня, з промовою на з'їзді виступив перший секретар ЦК КП України В. Щербицький, який докладно зупинився над обов'язками молодого українського покоління на відтинку „будівництва комуністичного суспільства" в СССР. Окремо Щербицький зупинився над конечністю продовжувати „велику соціялістичну революцію", одним з найважливіших відтинків якої є „непримиренна ідеологічна боротьба на міжнародній арені". За його словами, „усі реакційні сили старого світу намагаються зупинити тріюмфальний похід ідей соціялізму. Наша молодь повинна завжди пам'ятати, що ідеологічна боротьба не вщухає ні на хвилину, вона не знає компромісів і поступок... І найперша ставка, на яку розраховують наші ідеологічні противники, — це та частина молоді, яка не має достатнього клясового гарту, політичної підготовки. Саме у неї наші клясові вороги намагаються „громити" ідейні позиції, прищепити їй аполітичність, дрібновласницькі пережитки і міщанські настрої, нігілістичне ставлення до завоювань та ідеалів соціялізму... При цьому ми повинні враховувати, що в цій безкомпромісній боротьбі наші вороги не гребують нічим, в тому числі націоналістичними і сіоністськими еміграційним охвістям. Вони всіляко намагаються роздути чергову антирадянську кампанію навколо одного відщепенця, недавно видвореного за межі нашої країни. Мабуть, не варто б і згадувати того, чия патологічна ненависть до всього радянського очевидна. Доля його (тобто А. Солженіцина), як і всякого зрадника в усі часи і у всіх народів, — загальне презирство і забуття.

Але він не тільки відщепенець і наш одвертий клясовий ворог. Він звів наклеп на народ, сином якого демагогічно називає себе. Під схвальні вигуки наших ворогів він силкується кинути тінь, оббрехати минуле і сьогоднішнє своїх колишніх співвітчизників, принизити гідність і високу чистоту душі російської людини. А той, хто образив російський народ, — той образив весь радянський народ, всі нації і народності, які живуть в братерському союзі в нашій неосяжній соціялістичній батьківщині... Російський народ, який дав світові великого Леніна, який зробив так багато для людства на найкрутіших поворотах історії, — цей народ по праву зайняв видатне місце серед народів плянети. Він справді є першим серед рівних, старшим братом у нашій великій радянській багатонаціональній сім'ї!... Ясний розум, стійкий характер, послідовний інтернаціоналізм і революційна мужність російського народу здобули йому загальне визнання, щиру любов і високу повагу. В єдиній сім'ї братніх народів ми непереможені!" Закінчуючи промову, Щербицький висловив надію, що українська молодь „під керівництвом Комуністичної партії... успішно штурмуватиме нові рубежі, разом з комуністами йтиме в авангарді боротьби за здійснення історичних рішень XXIV з'їзду КПРС!"

Віктор Некрасов протестує проти переслідувань творчої інтеліґенції в СССР

Київ. — Відомий совєтський російськомовний письменник в Україні Віктор Некрасов, учасник оборони Сталінграда, відзначений свого часу сталінською премією за видану 1946 року повість „В окопах Сталінграда" і згодом критикований Хрущовом за його видані п.н. „По обох боках океану" (1962) спогади з подорожі до ЗСА, виступив з відкритим листом проти стосованих у відношенні до совєтських інтелектуалістів репресій, зокрема проти наклепів на таких інтелектуалістів, як Сахаров і Солженіцин. У поширеному самвидавом відкритому листі Віктор Некрасов, позбавлений 1972 р. членства в компартії за свої виступи на оборону переслідуваних українських діячів культури, подав до відома, що режимні чинники вимагають, щоб він виступив із засудженням Солженіцина і тільки тоді він одержить дозвіл на дальше публікування своїх творів в СССР. Некрасов виявив також у своєму листі, що в січні цього року дев'ять аґентів КҐБ провели 42-годинну ревізію в його домі, шукаючи за недозволеною самвидавною літературою і потім протягом шести днів переслухували його, погрожуючи йому ще важчими репресіями. У висліді ревізії в Некрасова забрали книжки Марини Цвєтаєвої, повість „Один день в житті Івана Денісовича" Солженіцина, примірники „Лайфу" й інших західніх журналів, українські й німецькі газети з описом Сталінградської битви, як також рукопис незакінченого нарису про Бабин Яр.

Українське Лікарське Товариство вислало листа до ОН в обороні Леоніда Плюща

Ню Йорк. — Головна Управа Українського Лікарського Товариства Північної Америки вислала на руки ґенерального Секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма окремого листа в обороні Валентина Плюща, що його КГБ держить в нестерпних умовинах в одному із психіятричних закладів Дніпропетровська. В листі між іншим пишеться: „Українська Медична Асоціяція Північної Америки глибоко переконана, що Об'єднані Нації повинні інтервеніювати в обороні цього відважного українського вченого, одинокою провиною якого є глибока віра і переконання в потребі існування людських прав в Совєтському Союзі. Наша організація вважає, що теперішню тенденцію в Совєтському Союзі, покарання дисидентів в такий спосіб, можна порівняти до нацистівського ґеноциду. Як відомо нашій організації, д-р Леонід Плющ знаходиться близько смерти в одній з психіятричних лікарень Дніпропетровська. Ваша інтервенція в справі д-ра Л. Плюща співзвучала б з апелем д-ра Сахарова, як також з нашою власною резолюцією, що респектує громадянські права і декляpацію громадянських прав, прийнятою усіма членами Організації Об'єднаних Націй".

Кромі листа до генерального секретаря ОН, Українське Лікарське Товариство Північної Америки вислало відповідні протестні листи до: Американської Психіятричної Асоціяції, Американської Медичної Асоціяції, Інтернаціонального Червоного Хреста, Американського Червоного Хреста.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Незламна Україна

Не зважаючи на увесь терор, на безпросвіття кагебівського й русифікаційного тиску, на безупинні репресії й переслідування, сучасну ситуацію з українством „під московським караулом" можна з'ясувати висновком, що його зробив у переповідженому у „Свободі" з 8 березня ц. р. репортажі з України Богдан Арей: „Ми страшно виросли. Виросли до непередбачених маштабів".

Базований цей відрадний висновок на таких фактах, як реакція українців в УССР на відому заяву Івана Дзюби, що була вимушена органами КҐБ, за яку його все ж таки в Україні бойкотують, вважаючи, що не повинен він був її підписувати навіть за ціну звільнення з тюрми. „Коли народ ще здібний на бойкот, це свідчить, як далеко ми пішли вперед", бож, „як довго є люди, які готові йти на жертву, готові свідомо йти на довгі роки ув'язнення, так довго цей рух опору владі не дається знищити".

Дальшим переконливим виявом українського росту може бути незламна постава позасуджуваних на довгорічне ув'язнення в тюрмах і виправно-трудових таборах діячів української самооборони — письменників, мистців, учителів, студентів. Не зважаючи на важкі безупинні знущання, на нелюдські умови тюремного побуту, тяжкі хвороби й операції, інколи, як у випадку з В. Морозом, й загрозу смерти, всі вони тримаються мужньо й гідно, по-геройськи, даючи своєю поведінкою великий приклад і землякам в Україні і в діяспорі.

Щобільше. Усі ці сотки й тисячі українських політичних в'язнів позапроторюваних кагебівським московським режимом у совєтські тюрми, концтабори і психіятричні лікарні, не тільки витримують накинуту їм тюремну систему. Всупереч усьому тискові, фізичному і моральному теророві тюремно - концлагерних адміністрацій, вони не вагаються розгорнути в тюремних таки умовах широку боротьбу проти беззаконня і злочинів режиму. Очолюючи іншонаціональних в'язнів українці організують „відзначування" роковин встановлення концтабірної системи в Совєтському Союзі, влаштовують багатолюдні демонстрації з висипуванням могил на пошану замучених, з голодівкою, протестами й іншими виступами. В цю широку протестаційну акцію закликають включатися не тільки в'язнів інших концтаборів в СССР, але й різнонаціональні еміграції у світі. Одночасно із цим усі ці протестні акції пов'язують в'язні з відзначуванням річниці проголошення Об'єднаними Націями Загальної Деклярації Прав Людини.

Справді таки: українці дуже виросли. Тож, ще тоді як, ще двадцять років тому такі виступи й акції в СССР де „на всіх язиках все мовчало", тяжко було й уявити. Сьогодні фронт української самооборони в московській тюрмі народів не тільки утримується, але й поширюється, міцніє й потужніє. І додає нам усім міцної віри в перемогу.

Поліційно-шпигунський затиск

В СССР існує система т. зв. „добровільних народних дружин", які, як інформує „Українська радянська енциклопедія", „поряд з державними органами покликані вести боротьбу з порушеннями громадського порядку і правил соціялістичного співжиття". Організацію таких „народних дружин" розпочато на початку 1959 року на основі постанови ЦК КПСС та Ради міністрів СССР. ЦК КП України та Рада міністрів УССР схвалила аналогічну постанову в квітні 1959. „Добровільні народні дружини" діють з того часу на підприємствах, будовах, транспорті, в установах, радгоспах, учбових закладах та домоуправліннях.

Коли йдеться тільки про Українську ССР, то „Рабочая газета" з 2 березня, пишучи про „людей з червоними пов'язками", відхилила дещо заслону з того, що собою насправді являє система „добровільних народних дружин", як далеко у доповненні до „державних органів", тобто військ КГБ різних призначень і міліції, совєтське життя знаходиться під поліційно - шпигунським затиском. На території України за останніх 15 років введено в дію понад 36 тисяч „добровільних народних дружин", в рядах яких об'єднуються понад 1 мільйон 700 тисяч „дружинників". Газета інформує, що „кожного дня на вулицях міст і сіл (України) патролює біля 50,000 осіб з червоними пов'язками на рукавах ... Понад тисячу народних дружин нараховується в Києві ... Їх роботою керують міські і районні штаби, яких начальниками є секретарі міськкомів і райкомів партії".

Роля оцих „народних дружин" — незвичайно багатогранна. Вони є своєрідними додатковими „очима й вухами" партії та совєтського уряду серед населення. Завданням їх є слідкувати за настроями серед робітників, селян та інтеліґенції, інформувати про всякі „ухили" поліційні чинники, брати активну участь, як допоміжний орган, в „оперативних міроприємствах" поліції, рейдах, обшуках, перевірках тощо. Ми не знаємо, як численні війська КГБ та міліційні частини в Україні, але коли взяти до уваги тільки самих „дружинників", то на кожних 11 мешканців Української ССР у віці між 19-60 роком життя припадає один такий „дружинник". Очевидно, це відношення в некористь населення буде ще вище, коли б прийняти, що у військах КГБ та міліції на українських землях в кордонах нинішньої УССР є приблизно таке ж число, як у „добровільних народних дружинах". Це зіставлення даних наглядно виявляє, у якому поліційно - шпигунському затиску знаходиться сьогодні наш народ в Україні.

Король Гуссейн прибув до ЗСА

Вашингтон. — Сюди знову прибув з неофіційними відвідинами йорданський король Гуссейн, щоб відбути розмови з державним секретарем Г. Кіссінджером і президентом Ніксоном на тему ситуації на Близькому Сході. Він також матиме зустріч з конгресовими лідерами. Як інформують, король Гусейн робитиме крім того заходи, щоб одержати збільшену американську військову допомогу.

Наступного тижня до Вашингтону прибудуть делеґації Ізраїля та Сирії, щоб тут розпочати переговори про перемир'я та роз'єднання військ на Голянських висотах. Водночас між урядами арабських держав з ініціятиви єгипетського президента Садата продовжуються інтенсивні переговори щодо нафтового ембарґо і щодо умов замирення на Близькому Сході.

Я. Гайвас

ЛЮДИНА І ЇЇ ЧИН

I

Ми, очевидно, не дивуємося большевицькій пресі, горекритиці і тим усім тамошнім одописцям, коли вони намагалися знецінити А. Солженіцина і його життєвий подвиг. Що ж інакшого могли вони робити, коли їм приходиться писати під диктат більших і менших партійних кациків? В унісон з ними йдуть і по цьому боці залізної заслони ті, які живуть з московських „пособій", і з пропаґаторів „революційного визволення всіх трудящих" перекваліфікувалися на звичайнісіньких покакайлів, що думок і поглядів не шукають у своїй голові, а в інструкціях зі „столиці всіх трудящих", Москви. Долучуються до них деякі т. зв. „праві" і найправіші, які побоюються, що чин Солженіцина помішає їм багато у їхніх „операціях" з СССР.

Сьогодні А. Солженіцин великий письменник і велика людина. Він — прапор і символ всього закутого, кращого, нового, того, що пробивається на поверхню життя в СССР. Він не лише письменник, що в своїх літературних творах безстрашно віддбиває життя в СССР, він останньо опублікував на Заході зміст свого листа з 5-го вересня 1973 р. до кремлівських володарів. В тому безстрашному листі він підніс найбільше живуче й зорче гасло нашої доби — розчленування російської імперії та побудови цілого ряду національних держав для добра всіх поневолених народів і для добра російського народу. На цьому документі ми бачимо, як його автор поступово, крок за кроком, вибудовував свою візію кращого завтра.

Коли ми вивчуємо життєвий шлях його, то бачимо серед яких трудів, горя і небезпеки він здобував вершини. Його життя це переріз, повна й несхибна ілюстрація життя тих поколінь, що їм довелося жити під большевиками. Пізнаючи його ми пізнаємо таке саме життя мільйонів і мільйонів людей. Анна Ахматова, „імператорка" сучасної російської поезії (померла 1966 р.), що так само зазнавала безконечних переслідувань з боку комуністичної партії і померла в нужді та серед переслідувань, розказувала, як після появи „Одного дня Івана Денисовича" вона побоювалася, що А. Солженіцин „автор уніюс лібрі'" як це нераз в таких випадках бувало в історії. Але коли появився „Двір Матріони", а опісля інші, вона впевнилася, що „народився великий письменник".

Народився Александер Ісаєвич Солженіцин на початку тієї доби і того режиму, що стали прокляттям людського роду. 11-го грудня 1918 р. в Кисловодську. Батько Александра, Ісая, з мужицького російського роду, був досить зв'язаний з Україною. Він студіював на Харківському університеті, а під кінець Першої світової війни одружився з дівчиною з України та поселився в Кисловодську. Тут він і загинув літом 1918 від припадкового вистрілу з мисливської рушниці на полюванні. Коли Александрові було шість років, мати переїхала до Ростова на Дону. Шукала якихось можливостей прожити з дитиною. Час молодости Александра сповнений боротьбою за фізичне існування. Мати працювала важко в урядовій установі, та ще й ночами дорабляла, де могла, а він змалку допомагав їй. В одній із своїх опублікованих розмов він ширше згадує про це, щоб опрокинути брехні большевицької пропаґанди, мовляв, він походить з багатої рідні, мав розкішну молодість і є з роду „клясовим ворогом".

В Ростові закінчив він середню школу і тут же на університеті закінчує 1941 р. математично - природничий факультет. Одначе його ширші гуманістичні заінтересування виявилися вже тоді і він, крім студій на Ростовському університеті, студіював позаочно в Московському Інституті філософії, історії і літератури. В Ростові оженився він з товаришкою зі студентської лавки, Наталією Решетовською. Важкий був їх спільний життєвий шлях. Тюрма, концентраційні табори, заслання (разом 12 років), переслідування, трудноші їй отримати працю та влаштуватися... Коли він був у концентраційному таборі, вони розійшлися і Решетовська вийшла заміж вдруге. Одначе, після повороту А. Солженіцина зі заслання, вони знову зійшлися, та не надовго. Тепер же вона пише книжку спогадів, де буде багато про нього і припускають, що метою тієї книжки є „розвінчати" його. Як відомо, він опісля оженився вдруге і має з того подружжя двох синів.

Після закінчення університету А. Солженіцин зразу став на працю учителем математики в колишній козацькій станиці, а тепер місті Морозівці, недалеко Ростова. Учителювання було коротке, бо вже в жовтні 1941 р. він опинився у війську. Цілу війну аж до арешту провів на передовій лінії німецького фронту, а свою воєнну кар'єру закінчив на ославленій Лубянці.

Тюрма, слідство, жорстокі допити — звичайна хресна дорога, якою йшли, ідуть і підуть мільйони людей в СССР, доки буде комуністична влада. Це все щораз більше відкривало йому очі на глибину життя і людського горя під комунізмом. В тюрмах і таборах він зустрі-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Б. Крупський

ЗАГАДКОВІСТЬ РОЛІ КИТАЮ

(4)

Тепер ще немає познак того, в котру сторону трикутника може схилитися Китай. Творячи гіпотезу щодо такого схвалення проф. Скаляпіно каже, що китайську політику і далі визначатиме націоналізм, який ще продовжуватиме теперішній курс. Він каже, що на випадок якоїсь катастрофи роля Китаю може зрости в районі азійського Тихого океану, а поворот Китаю до ізоляціонізму треба уважати неможливим. З другого боку, тяжко уважати те, що Китай стане дійсною глобальною потугою. Китайська Народна Республіка може грати контрастові ролі, а саме, головної потуги на районовому рівні і розвитої спільноти на глобальній арені.

В цих рамах відносини Китаю до інших надпотуг ще не встановлені, а якийсь рух в бік скрайностей — війни чи ближчого союзу покищо не є правдоподібним.

Можна тільки припускати, що ряд узгіднень китайської політики в якомусь напрямку могли б мати велику вагу. Як, наприклад, зближення із Совєтським Союзом в той же час зріст конфлікту з Японією. Тому автор уважає, що процес таких можливостей не повинен пройти без уваги та потрібної, а радше відповідної акції з боку ЗСА. Автор радить американській політиці не зражуватись нетактовністю можливих деяких політичних виступів китайців, бо досвід доказав, що вмілою політикою можна поборювати такі перешкоди на дорозі до кращих взаємин.

Автор кінчає свою статтю висловом: „Взаємини з Китаєм будуть передумовою і пробою наших здібностей у цих відносинах".

В зв'язку із зростаючою в останніх роках ролею Китаю у світовій політиці, зростає і число зацікавлених знати правду про нинішній Китай. Це питання є досить інтригуючим у світлі факту, що так ще недавно Китай не тільки не відогравав ніякої ролі, але його нарід в більшості жив в нужді, а в наслідок голодів, що періодично навідували Китай, гинули маси китайців.

Нині, Китай зараховують до потуг світу, а китайці, хоч не живуть в розкошах, однак, вони стандартно одіті та не голодують. В чому полягає та зміна на краще?

На це питання не дає і не може дати повної відповіді навіть обширна журнальна стаття названого автора. Читаючи її, пересічний читач може навіть мати враження, що автор переходить із крайности в крайність, коли пише про поступ Китаю і в той же час згадує про слабості Китаю.

Щоб мати повнішу відповідь на це питання, треба прочитати хоч одну наукову більшу аналітичну працю про Китай. До таких праць належить 969 сторінкова книжка проф. Каліфорнійського університету в Лос Анджелесі — Беррі М. Ричмана п. н. „Індастріял Сосаєті ін Коммуніст Чайна" (Індустріяльна спільнота в комуністичному Китаю).

Проф. Ричман є знавцем Совєтського Союзу, Китаю та Індії. Він побував в усіх цих країнах, а в Китаю в 1966 р. був два місяці і звідав десятки більших міст та особисто робив обслідування в багатьох виробничих і торговельних установах. Оком експерта приглянувся способові приватного та організованого життя китайців. Під приватним треба розуміти родинне життя, бо організованим в Китаю є все життя, а приватного життя в розумінні американському там не існує.

В своїй праці автор робить порівняння даної ділянки життя китайців з подібними ділянками в Совєтському Союзі та Індії, бо про ці країни він має також писані праці. В названій книжці є багато порівняльних статистичних таблиць. Перечитавши її, легше зрозуміти статтю проф. Скаляпіно і мати кращу уяву про те, що в дійсності являє собою сьогоднішній Китай.

У минулому, в часах гостріших совєтсько - китайських політичних чи пограничних спорів, в нашій пресі можна було подибати натяки на те, що в китайських протисовєтських радіопередачах згадується поневолення Москвою України. Розшуки поневоленого народу за приятелями є такими самозрозумілими, що мотивів до цього подавати не потрібно, бо майже кожен поневолений нарід здобував свою державну незалежність завдяки якійсь допомозі. Наприклад, колись Америці допомагала Франція, а в наших часах Америка Франції. Франція допомагала Польщі і т. д. і т. д.

Замало того, часто народи захищають свою незалежність при допомозі інших країн, як, наприклад, Куба здобула це при допомозі Совєтського Союзу, Ізраїль при допомозі Америки і т. д. Навіть нинішні комуністичні китайці можуть завдячувати їхній прихід до влади Совєтському Союзові.

У світлі цих фактів покладання надії тільки на „власні сили" є таким недоречним, як покладання надії тільки на допомогу інших народів.

З цього ясно випливає, що між бажанням народу унезалежнитись і зовнішньою допомогою мусить бути відповідна пропорція.

Зрозуміло, що бажання народу визволитись, мусить конечно бути максимальним а зовнішня допомога може дуже різнитись. Вона не конечно мусить бути тільки мілітарною. Чимало допомоги виявили народи народам у формі дипломатичній, матеріяльній, політичного тиску на противника і т. п.

Зрозуміло, що народи, які допомагають другим, не роблять цього тільки з чисто гуманітарних чи етичних мотивів. Їхня допомога це ніщо інше, як пляновані політичні кроки для захисту інтересу своєї країни.

На гадку проф. Скаляпіно, курс нинішньої китайської закордонної політики іде по лінії орієнтації держави а не народу до народу. Коли переглядаємо к и т айський журнал англійською мовою „Пекінський огляд", то не можемо заперечити припущення проф. Скаляпіно.

На протязі довшого часу тільки раз подибуємо те, що в цьому журналі названо Совєтський Союз „тюрмою народів". Безумовно, китайці прекрасно знають про те, що політичний стан тих народів в тому „союзі" дорівнює станові рабства.

Очевидно, що китайці могли б зробити величезну прислугу тим народам, запрягаючи в протимосковську пропаґанду тільки такий засіб, як радіопересилання на відповідному рівні.

Бачимо тільки дві причини того, чому Китай досі не робить цього: 1) страх перед Москвою, 2) політика визволення народів московської імперії, як політичний елемент, не має відповідної питомої ваги в сучасній політичній ситуації.

Віримо в те, що недалеке майбутнє покаже, котра з цих причин є дійсною.

Леся Лисак

ВІД ЩИРОСТИ ДУШІ...

(З приводу концерту Ганни Колесник)

Гарний, сміливий почерк креслить ці слова на концертовій програмі підписуючи коротким, але як же ж сердечно - промовистим „Ганна". Це пише рука артистки, яка щойно простягалася зі сцени до величезної громади людей на залі. Вслід іде ніжний погляд глибоких прекрасних очей і тихе: „Спасибі". А людям, що стоять у довгій черзі за автографом співачки, хочеться пригорнути цю руку і крикнути: „Це ми Вам з усього серця дякуємо, наша Ганно Колесник"!

Обличчя людей, що бажають утривалити підписом артистки враження з її концерту, зворушені. Якже не зворушитись, коли цей чарівний голос і ця прегарна пані принесли пісню з України? Пісню таку близьку і рідну. Пісню, непідкорену ніякій режимовій диктатурі пісню вільну і чисту, як душа справжнього мистця. Пісню таку безпосередню і переконливу, як поява і особовість великої артистки. Пісню таку чарівну, як Рідний Край...

Стоять за автографом старші і молоді. Сивий пан колишній бувалець усіх доступних опер та великих концертів. Для нього нинішній концерт — мандрівка у молодість, у світ справжнього мистецтва. Каробка дівчина, що народилася і виросла на еміґрації. Для неї — це щось зовсім нове, небезпечне, чи пак, нечуване. На молодому личку подив. — Мамо — шепче вона, — це велика артистка, правда, мамо? — Нестара жінка всміхається: — Так, доню, і вона наша, українська. Вона принесла нам нині частинку України, якої ти не бачила.

Так, принесла. Людина, що вже довгі роки проживає у вільному, та все таки нерідному світі, така спрагнена вістки з України. Доброї вістки. Вона прагне почути, що там, в Україні, хоч і гноблять, і арештують, і русифікують, і нищать все, що там дороге, не змогли знищити краси і сили рідного народу. Ані стремління до волі. Ані відваги.

Коли появилися на сцені Ганна Колесник, Володимир Колесник і Володимир Ратушний, прийшла думка у людини на залі: Чималої відваги треба було, щоб вчинити цей крок! Адже ж вони, ці вразливі, витончені мистці, ризикували життям! Господи, слава Тобі, що їм пощастило! — Ті, які колись залишили рідну хату і рідну землю, щоб не попасти совєтам в руки, розуміють. Прикриті попелом років колишні переживання стають перед очима. А їхня небезпечна мандрівка у вільний світ така ще свіжа, недавня.

Багато думок кружляло у великій громаді людей на залі. Та всі вони злилися в одне відчуття. Спонтанність, яка походить із душі. Спонтанність лунала довгими, невмовкаючими оплесками. Спонтанність підняла „усіх на ноги, щоб стоячи виявити пошану і любов до великої мисткині.

Чується часами про „холодну публіку" або „холодні громади". Цей концерт їх заперечив. Ніхто на залі не був рівнодушний. Ніхто не плескав мляво у долоні для холодної куртуазії. Велика громада людей відповідала серцем на рідну пісню у чудовому виконанні. Ніхто не залишився байдужий. Десь заблистіла сльоза. Десь засніла усмішка. Разом з піснею, що раділа або сумувала. Разом із серцем Ганни Колесник, яка принесла нам добру вістку з України.

Зупиняються очі на стрункій, ще дуже юній постаті акомпаньятора Володимира Ратушного. Думається: ще майже хлоп'я, а стільки у нього якоїсь особливої серйозности. У мистецтві так йому служить. Яке вміння! Який прекрасний приклад для тих бідолашних молодих, що не годні віднайти себе...

Зупиняються очі на постаті недавнього диригента Київської Опери Володимира

(Закінчення на стор. 6-ій.)

Петро Одарченко

МИХАЙЛО КОЦЮБИНСЬКИЙ І ТАРАС ШЕВЧЕНКО

(До 160-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка і 110-річчя з дня народження М. М. Коцюбинського).

(2)

Коли тяжка хвороба змусила М. Коцюбинського виїхати для лікування на острів Капрі, то й тут він влаштовує Шевченківський вечір. В листі до своєї дружини Коцюбинський просить вислати „Кобзаря". А в листі до В. Гнатюка (березень 1912 р.) пише: „Весь час бренить на Капрі українська мова, бо приїздять земляки, а тепер маємо раптом трьох ... і можемо справити Шевченківський вечір" (6 том, 365). І цей вечір на пошану Шевченка відбувся. Син садівника на острові Капрі Сальвадоре разом із друзями розучив кілька українських пісень. „В єдиному хорі з українцями співали того вечора італійці", — пише Лідія Вірина в своєму нарисі „Скарби острова Капрі" („Вітчизна", 1959, ч. 6, стор. 180).

Року 1898 М. Коцюбинський разом з іншими видатними українськими діячами і письменниками підписав листа „Князеві Іллі Чавчавадзе, поетові Грузії, од українців з Чернігова". У цьому листі згадується Шевченко і його поема „Кавказ": „Грузія, цей чарівний закуток, що міг би бути раєм на землі ділить лиху долю з нашою Україною, той самий чужий режим, таке ж гніччення живого серця народного. Віщий дух поета нашого Шевченка, літаючи над пишною Грузією, так малював нам країну Вашу в поемі „Кавказ":

За горами гори,
хмарами повиті,
Засіяні горем, кровію политі.
Споконвіку Прометея
Там орел карає...

Так, велике серце Прометея, який здобув для людськости божественну іскру, не лякаючись кари хижої сили, не розбито доценту, воно оживає в грудях поетів-патріотів, борців за долю народу, до яких належите й Ви, Високоповажаний добродію! Щоб не діяв ворог, він не скує душі живої, ні слова живого ... В день, коли вітає Вас Ваш народ, шануючи Вашу цінну довголітню працю на полі рідної літератури, ми, сини того народу, що несе одну долю з Вашим, що бажає, як і Ваш, вільного собі розвитку, прилучуємо й свій голос до того хору, що співає Вам славу... На останку словами нашого поета скажемо: „Боріteся — поборете!"

В листах-привітаннях до видатних діячів української національної культури, що їх підписав М. Коцюбинський разом з іншими письменниками, також згадується великий Кобзар України: В листі до Миколи Лисенка (грудень 1903 р.) читаємо такі слова: „Ви — наш перший найбільший національний музика-творець, — і в цім Ваша і наша слава. Та не тільки як славетного художника-артиста, ми вітаємо Вас і як патріота-громадянина. Протягом довгого ряду літ, стоячи раз у раз на сторожі інтересів рідного краю, рідного поневіреного народу, Ви разом з Музою Великого Тараса будили в нас найліпші, найсвятіші почування; надхненною піснею, словом палким та сердечним Ви закликали нас до братньої любови, до щирої праці, до завзятої боротьби — і все за неї, і все для неї — нашої коханої України!"

З нагоди святкування 25-річного ювілею славетної української артистки Марії Заньковецької голова товариства „Просвіта" Михайло Коцюбинський разом з іншими діячами підписав лист-привітання Марії Заньковецькій. Автором цього листа, як вважають дослідники, був М. Коцюбинський. У цьому листі читаємо: „Незабутній Кобзар українського горя поставив „Слово" на сторожі, а Ви понесли те слово, щоб палити серце, щоб будити ним чуйність до світла і рідної мови. Тільки палка душа, тонке вухо і добрий зір — поведуть народ на шлях сонця, на шлях переможниці-Весни!"

Отже в усіх цих листах-привітаннях високо оцінюється славні діячі літератури і мистецтва за патріотизм, за те, що в своїй діяльності вони керувалися великими ідеями Шевченка, ідеями боротьби за свободу і національну самобутність свого народу.

„Кобзар" Тараса Шевченка розбудив національну свідомість Михайла Коцюбинського, спрямував його на шлях української національної літератури, дав йому творче надхнення, запалив в його серці велику любов до свого поневоленого народу, зформував його світогляд і визначив ідейний зміст його літературної творчости. Тому то все своє життя Коцюбинський зберігав глибоку любов і пошану до свого Великого Вчителя Тараса Григоровича Шевченка.

II

Група української інтелігентної молоді, захоплені ідеями Великого Кобзаря створила таємну організацію під назвою „Братство Тарасівців". Цю організацію створено на весні 1892 року на Лівобережній Україні. Осередки „Братства Тарасівців" були в Києві, в Одесі на Полтавщині, на Кубані та в інших місцях. Створено осередок „Тарасівців" і на молдавській землі серед працівників філоксерної комісії, в якій тоді працював і М. Коцюбинський. Разом з іншими працівниками філоксерної комісії до складу членів „Братства Тарасівців" увійшов і Михайло Коцюбинський. Ідеї „Братства Тарасівців" мали вплив на погляди письменника, що відбилося у творах „Хо" і „Посол від чорного царя". „Братство Тарасівців" у своїй програмі стверджувало єдність і неподільність українського народу, не зважаючи на те, що його землі були розділені державними кордонами. В основу своєї програми „Тарасівці" ставили боротьбу проти русифікаторської політики царського уряду. Вони дбали про те, „щоб українська мова панувала скрізь на Україні". В обов'язок кожному братчикові ставилось: скрізь і у всьому бути насамперед українцями, між собою і в сім'ї говорити українською мовою, поважати культуру й історію свого народу, всіма способами сприяти пробуджуванню національної свідомости серед широких мас українського народу".

(Продовження буде)

Приїзд до ЗСА мистецьких ансамблів з Великої Британії

(УККА). — Український Конгресовий Комітет Америки ділиться з українським громадянством приємною вісткою, що вже в короткому, бо 20-го березня цього року, загостять до З'єднаних Стейтів Америки мистецькі ансамблі з Англії. Приїде чоловічий хор „Гомін" та народний балет „Орлик" і бандурист Володимир Луців.

Хор „Гомін" відзначує 25-ліття свого існування. Заснований 1949 р., сьогодні має 55 співаків вже з молодої генерації і є у найкращій своїй формі. За чверть століття хор провів велику працю на полі поглиблення і поширення української культури. Ця заслужена мистецька одиниця в Европі завдячує свій успіх у першій мірі, наполегливим і повністю відданим українській пісні диригентам, проф. Евгенові Пасіці та маестрові Ярославу Бабунякові. Від 1964 р. постійним акомпаніятором хору є валієць Вілліям Джонс.

Хор не тільки бере участь в українських імпрезах, але також у різних европейських фестивалях. І так: у 1951 році хор брав участь у Міжнародному Фестивалі у Лянголлен (Валія), де здобув 2-ге місце поруч визначних хорів з цілого світу. В наступні роки — 1952, 1953, 1954, у цих же Фестивалях в Единбурзі, Лондоні, Кембріджі і т. д. Хор репрезентував українську пісню у знаменитому виконанні. У 1960 році співав у найбільшій залі Лондону у присутності членів королівської родини. Брав участь у концертах, організованих від імени Об'єднаних Націй (допомоги біженцям), у яких збирав колосальні успіхи й похвали, передусім від чужинців. Після 13-ти років диригування „Гомоном" проф. Є. Пасіка виїхав до Америки. Хор перебрав Ярослав Бабуняк. Євген Пасіка був від 1948 р. диригентом хору „Бурлака", в склад якого входили колишні члени Української Дивізії „Галичина". Англійська преса — повна похвал у сторону української пісні та її виконавців. Згодом були виступи на Фестивалях у Монтрое, Швайцарія, де хор одержав 1-і 2 місця, далі — концертове турне у Бензберзі, Кельні, Мюнхені, Парижі і інших місцевостях — десятки виступів на своїх і чужих сценах.

„Орлик" є репрезентативною мистецькою одиницею, Союзу Українців у Великій Британії. Зорганізував цей ансамбль покійний маестро Петро Дністровик 1949 р., даючи йому назву „Орлик", від гетьмана Пилипа Орлика.

При інтенсивній праці за декілька років „Орлик" вже вписався великими успіхами. Точність і грацийність у танцях здобувають йому 4 рази чемпіонат Міжнародних Фестивалів, у Айстедфоді, Лянгохлені, і багато інших нагород. Наприклад, у Лондоні в королівській залі Альберт-Гол (12 виступів), далі виступи в телевізії і т. п. Крім виступів на Фестивалях у Великій Британії, „Орлик" бере участь з великим успіхом у Фестивалях Ніцци, Фльоренції, Мадриду, Мюнхену і т. д., одержуючи срібні чаші та різні нагороди. Більше, як 50 европейських міст вітало у себе ансамбль „Орлик", який, між іншим, виступав також у фільмі „Европа вночі".

Члени ансамблю — це українські студенти, учні середніх шкіл, працівники промисловости тощо. Після смерти Дністровика, керівниками гуртка стають його учні Дмитро Парадюк і Марія Бабич. Вони від 1969 р. інтенсивно працюють, щоб продовжувати цю корисну працю.

Цього року припадає 25-річчя існування цієї визначної мистецької групи. Чверть століття служби українській культурі та пропагування наших танців на міжнародній сцені. Великі заслуги і велика дата у житті „Орлика". Для належного відзначення цього ювілею, Союз Українців у Великій Британії спонзорує турне „Гомону" і „Орлика" до Канади і ЗСА. Він виступить перед українськими громадянами Північної Америки між 16 та 31 березня цього року у таких містах: Канада: Монтреаль — 16 березня, Торонто — 17 березня, Гамільтон — 19 березня; Америка: Боффало — 20 березня, Рочестер — 21 березня, Сиракюзи — 22 березня, Філядельфія — 23 березня, Ню Йорк — 24 березня, Йонкерс — 26 березня, Піттсбург — 27 березня, Клівленд — 29 березня, Детройт — 30 березня, та у Чикаґо — 31 березня.

Володимир Луців, міжнародної слави тенор і бандурист, як гість – артист виступить разом з „Гомоном" і „Орликом" під час їхнього турне по Північній Америці.

Маємо надію, що українці Канади і ЗСА масово відвідають виступи заслужених українських европейських Ансамблів (понад 80 виконавців), а тим самим засвідчать свою любов до українського мистецтва та зрозуміння великого завдання, яке має перед собою українська культура.

УККА і його Метрополітальний Відділ — Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Ню Йорку влаштовують зустріч з мистецькими ансамблями в Українському Народному Домі в Ню Йорку ,в неділю 24-го березня 1974 р. о 7-ій год. вечора.

У Ґватемалі продовжуються заворушення

Ґватемаля. — Більш ніж тиждень після президентських виборів, які відбулися 4-го березня, на вулицях міст цієї центральноамериканської країни приходить до зударів між студентами лівих переконань та поліцаями. Причиною цих зударів є те, що досі ще остаточно не відомо хто справді виграв ці вибори. Прихильники генерала Ефрейна Ріоса Монтта, кандидата Національного Опозиційного Фронту, який об'єднує головні ліво - спрямовані опозиційні партії, твердять, що він здобув переважаючу більшість голосів, а речники теперішнього уряду, який є під контролею консервативної коаліції, заявляють, що вибори виграв генерал Кхелль Евхеніо Лавґерут Ґарсія, кандидат консервативної коаліції. Досі п'ять осіб були серйозно поранені, а понад 100 арештовані. Національний Опозиційний Фронт, керований партією Християнських Демократів, надіється, що заворушення спонукають збройні сили вмішатися в цю справу та що за допомогою війська генерал Ріос Монт буде таки проголошений переможцем.

Нюйоркські „Блю Крос" і „Блю Шілд" погодилися на злиття

Ню Йорк. — У понеділок, 11-го березня, нюйоркські відділи „Блю Кросу" та „Блю Шілду" повідомили, що прийшли до порозуміння щодо тотального злиття своїх адміністрацій, в наслідок чого ці установи забезпечення здоров'я матимуть тільки одну раду директорів і спільний персонал для обслуговування своїх клієнтів. Бенджамін Шенк, директор Стейтового департаменту асекурацій, повідомив пресу, що злиття „Блю Кросу", який забезпечує шпитальне лікування, та „Блю Шілду", що покриває деякі лікарські рахунки, було запропоноване ним більше ніж два місяці тому. Він сказав, що злиття заощадить великі суми грошей, бо не буде дуплікації функцій, тобто буде одна рада директорів і один персонал. Крім того, злиття розв'яже проблеми, зв'язані з ефективністю нюйоркського „Блю Шілду", сказав Шенк. Протягом останніх кількох місяців дуже зросли нарікання, що персонал „Блю Шілду" не виконує своїх функцій задовільно, бо часами треба було кілька місяців чекати на заплату лікарських рахунків тощо.

XXV Загальні Збори 11-го Відд. ООЧСУ в Йонкерсі, Н. Й.

29-го грудня м.р. відбулися Звичайні Річні Загальні Збори 11-го Відділу ООЧСУ в Йонкерсі, Н.Й.

Збори відкрив уступаючий голова Лев Футала, привітавши присутнього на Зборах голову Головної Управи проф. Івана Вовчука, присутніх представників місцевих товариств і організацій, та членів Відділу.

Зборами проводила президія в складі: голова Мирослав Климко, заступник голови Михайло Бурчак та секретар Володимир Козіцький, після прийняття програми нарад та полагодження усіх формальних справ, промовляв голова Головної Управи ООЧСУ проф. Іван Вовчук. Ствердивши признання для уступаючої Управи, за формотворчий підхід до усіх справ, він схарактеризував ситуацію в системі ООЧСУ, в загально громадському та суспільному житті, сьогоднішню ситуацію у світі, дійсність в Україні і завдання „очусівської братії" на найближчий час. Присутні винагородили професора Вовчука довготривалими оплесками.

Привітання від місцевих товариств і організацій склали: О. Дашко від Осередку СУМА, В. Козіцький від 8-го Відділу УНС, М. Кульчицька від Відділу ОЖ ОЧСУ, Р. Зварич від Осередку Діяльности ТУСМ, Д. Івасютин від Українського Народного Дому і СУК „Провидіння", М. Сидор від Відділу Т-ва к. вояків УПА, Б. Вітюк від Станиці Пласту та Пласт-Приюту, С. Гаврилюк від Української Народної Помочі 7-го Відділу, Роман Глушко від Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА.

Відтак слідували звіти: секретар С. Гаврилюк звітував про діяльність секретаріяту, Д. М. Сидор про фінансовий стан, який представляється добре, бо заплачено усі повинності до Головної Управи, уділено пожертви, як на Визвольний Фонд ОУН, на будову Світлиці на Оселі СУМА, та інші, а також вирівняно членську вкладку до УККА, на звітний час в касі залишилося ще понад дві тисячі долярів. За культурно-освітню та імпрезову працю звітував її референт Б. Вітюк, який вказав на кількість відбутих доповідей, заініційованих Свят, участь у маніфестаціях та інші імпрези.

Тому, що в Йонкерсі нема Відділу УККА, то Управа ООЧСУ має для справ УККА окремого референта і ним був М. Шашкевич і він звітував про цю ділянку праці.

Останнім звітував уступаючий голова Відділу Л. Футала. Голова вказав, що Управа Відділу у своїй праці діяла згідно із статутом ООЧСУ, постановами Головної Управи, рішеннями прийнятими на Окружних Конференціях Організації Українського Визвольного Фронту. Управа як і все членство мали на увазі Україну і тому вся праця була спрямована на її допомогу в різних формах.

Рік 1973 проходив у відзначенні 100-річчя Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, 40-річчя голодової Облоги України та 30-річчя АБН.

Члени Відділу брали активну участь у підготові Великої Демонстрації у Вашингтоні, 26-го травня 1973 року. З Йонкерсу спільно із Осередком СУМА та іншими Організаціями Українського Визвольного Фронту вислано два автобуси учасників цієї демонстрації. Активну участь в демонстрації брали Організації Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку 17-го червня з приводу приїзду Брежньова. Активно включилися в демонстрацію в Ню Йорку 23-го вересня, яку організував Об'єднаний Комітет Українських Американських Організацій Ню Йорку. На місці наладнано добрі відносини з місцевими міськими властями.

Знаменною подією у 1973 році були відвідини у вільних країнах поселення Патріярхом Української Католицької Церкви Їх Блаженства Кардинала Йосифа УІІ. У плянах відвідин був також Йонкерс. З ініціятиви нашої Управи скликано представників усіх діючих в Йонкерсі установ, товариств та організацій і створено Громадський комітет, щоб гідно привітати Їх Блаженство. Почесним головою обрано о. шамбеляна Василя Федаша, а діловим головою був голова Відділу ООЧСУ Лев Футала. Привітання випали величаво, не зважаючи на звичайний день, де багато осіб залишило заробітну працю, а прийшли привітати Достойного Гостя. З цієї нагоди зібрано також понад дві тисячі долярів на Фонд Їх Блаженства.

Управа заініціювала створення Комітетів для відзначення Свята Державности і Соборности, Листопадового Свята та Річниці УПА. Останньо створено Комітет для влаштування Концерту мистецьких ансамблів з Англії — чоловічого хору „Гомін" та танцювального „Орлик". Ансамблі приїжджають до Йонкерсу у вівторок 26-го березня 1974 р.

В домівці ООЧСУ відкрили читальню, в якій є майже вся українська преса, яка виходить у вільному світі і вона є для користування усіми. Влаштовували ми доповіді на теми зовнішньої політики, внутрішньої, доповіді присвячені подіям в Україні, а доповідачами були д-р Володимир Савчак, мґр Іван Базарко, ред. Вячеслав Давиденко, та письменник Микола Понеділок.

Управа була спонзором Оперного Ансамблю з Ню Йорку, який поставив оперу „Запорожець за Дунаєм".

Управа відбула 10 засідань а 15 засідань відбуто спільно з представниками Організацій Українського Визвольного Фронту та іншими діючими установами в Йонкерсі для підготови імпрез.

За Контрольну комісію звітував її голова мґр Святослав Коцибала, ствердивши активність управи, виконання усіх фінансових зобов'язань, ініціятивність у всіх ділянках праці та заявив, що своєчасно поставить внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі.

На внесок голови Контрольної комісії мґр С. Коцибали уділено абсолюторію уступаючій управі.

На внесок голови Номінаційної комісії, яка діяла в складі: голова — Роман Глушко, заступник голови — Павло Микитин та секретар — Ярослав Кіцюк обрано Управу, яка на засіданні, 4-го січня розділила між собою функції і діє в такому складі: голова — Лев Футала, заступник голови і референт зовнішньої політики — Михайло Бурчак, секретар — Степан Гаврилюк, касир — Андрій Стахів, референт внутрішньої політики — мґр Лев Кокодинський, організаційний референт і делеґат до Українського Народного Дому — Володимир Щур, культурно-освітній та імпрезовий референт — Богдан Вітюк, референт УККА і пресово інформаційний референт — Мирослав Климко, Михайло Шашкевич, та Теодор Корінь, кольпортер видань — Теодор Шмагай, делеґати до Українського Народного Дому: Павло Микитин і Петро Русинко, господарський референт — Йосафат Дудар.

Контрольна комісія: голова — мґр Святослав Коцибала, члени — Дмитро Івасютин та Осип Щур.

Після внесків і побажань переобраний голова Футала подякував голові Головної Управи ООЧСУ, усім представникам установ і членам та президії за переведення Зборів і закрив Збори, а присутні відспівали Український національний гимн. Після формального закриття Зборів за спільною перекускою відбулась виміна думок на різні теми.

М. К.

ЛЮДИНА І ЇЇ ЧИН

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чав безконечною чергою представників усіх націй і соціяльних груп, однаково нищених. Потім судили ще „тройки" і вісім років концентраційного табору. На совєтські умови присуд лагідний, бо ж там у всіх випадках поступають більше-втертою дорогою: раз невинен для певности ліплять „червонця" (червонець — десять рублів, тобто десять років тюрми). Опісля в регабілітаційному вироці „совєтського правосуддя" мотивовано, що А. Солженіцин виступав „проти культу особи Сталіна, але захищав правильність марксизму - ленінізму..."

З Лубянки його шлях ішов через славну другу московську тюрму Бутирки, де він попав на келію з десятками (понад сімдесят!) інтелекнуалів, а між ними світової слави ґенетиком, професором Миколаєм Тимофієвим - Резовським, який роки пізніше, так само звільнений з концентраційного табору, нераз ставав йому у пригоді. Професор Тимофієв - Резовський сидів у тюрмі за визнавання „капіталістичної ґенетики Менделя", за що його приятеля, так само світової слави вченого, Вавілева заморено в тюрмі голодом. Вже в тюрмі Бутирках Солженіцин пізнав жахливу моральну атмосферу, пляново й усіма засобами створювану большевицькими органами. Переслідування, катування, смертні карцери, постійний голод получені з настирливими намовами стати донощиком й зраджувати товаришів недолі. І неодин, що попався в тюрму, бо не хотів доносити на своїх друзів, сусідів, членів рідні, ставав донощиком тут.

Пряма, чесна, мужицька вдача Солженіцина цілим своїм єством протиставилася цьому. З Бутирок його кинули, як „непоправного" на тяжкі роботи під Москвою але вже в липні 1946 опинився він у „шаражці" в Морфіно, що кілометрів десять від великого підмосковського летовища, Шереметєво. Життя в цій „шаражці" — шарашка, слово з тюремного лексикону, означає барахольний базар, на якому продають всячину — описав він у своєму славному „Першому крузі". „Шарашка" — інституція, яку міг створити тільки комунізм. Це концентраційний табір, у якому спеціяльно наловлені в'язні - експерти від різних ділянок знань розв'язують глибоко засекречені проблеми для режиму. За словами Солженіцина це неначе „замчище чорнокнижника", де невинно засуджені віддають своїм тюремникам безплатно найкраще, що мають — плоди свого духа.

Загальні Збори УСО „Тризуб"

В неділю 17-го лютого ц.р. у власній домівці, відбулися 24-ті Річні Загальні Збори Українського Спортового Осередку „Тризуб" у Філядельфії. Збори почалися після прийнятого звичаю молитвою, яку провів С. Мазурок та вшануванням повстання з місць і хвилинною мовчанкою померлих членів Т-ва.

Нарадами проводила Президія у складі: Степан Мазурок, Роман Пазуняк і мґр Мирослав Субтельний. По відчитанню протоколу з попередніх зборів та прийняттю порядку нарад, звітували члени уступаючої управи про працю і діяльність Т-ва в звітовому році.

Голова управи С. Бриндзей у звіті подав у загальному перебіг праці стверджуючи, що завдяки жертвенній праці членів управи та зусиль і льояльности всіх членів у минулому році сплачено решту позичок і зобов'язань і теперішній матковий стан є задовільний, так, що буде можна в цьому році вкласти більше грошей у спортову діяльність. Будучи в посіданню гарного дому з великою залею, в котрому у більшості концентрується наше громадянське життя на терені Філядельфії Т-во стало не тільки спортовою, але важливою і потрібною громадською організацією. З черги складали звіти: секретар — М. Кічула, скарбник — В. Манько, госп. реф. — П. Чорів та заступник голови — спорт. референт — Р. Савчак, котрий у вичерпному звіті представив діяльність Т-ва на спортовому полі, яка у звітовому році була більша, як у попередніх роках.

Крім ланки копаного м'яча, яка мала сім дружин, була активна ланка шахова і тенісова. Найбільшу увагу присвячується молодечим дружинам, які під проводом тренерів і опікунів виховуються на будучих членів нашого Т-ва. Це є та виховно-громадська праця, яка має на цілі вдержати нашу молодь при нашому Т-ві і нашій українській громаді. Тому на цю саме діяльність склали дотації такі установи як Укр. Нар. Союз — 200.00 дол., Українська Щадниця — 200.00 дол., К.К. „Самопоміч" — 50.00 дол., Хор „Прометей" — 50.00 дол., а 6-ох членів: д-р. Т. Цісик, інж. М. Лисобей, Т. Гриців, Є. Рогач, Р. Гевко та Насевич подарували свої 100 долярові бонди.

Після дискусії над звітами, на внесок Контрольної комісії збори одноголосно схвалили уділити уступаючій Управі абсолюторію з подякою і признанням.

Запропоновану Номінаційною комісією листу кандидатів до нової управи збори одноголосно затвердили у такому складі: Степан Бриндзей — голова, Роман Савчак і Петро Чорів — заст. голови, Михайло Кічула — секретар, Василь Манько — скарбник. Пп.: мґр Мирослав Субтельний, Василь Оціпко, Михайло Юрчак, Василь Кемен, Михайло Осташ і Михайло Кічула—директори. Контрольна комісія пп.: Степан Мазурок, Маріян Капій, Омелян Татунчак, Роман Беднарський і Олексій Гаврась. Товариський Суд: пп. Олександер Білик, Степан Гавриш і Микола Бойчук.

Переобраний голова С. Бриндзей, подякувавши за вибір і довір'я, пригадав, що в 1975 р. УСО „Тризуб" святкуватиме 25-літній ювілей, а збори уповажнили управу зробити відповідні заходи, щоб цей Ювілей належно відзначити.

Збори пройшли в товариській атмосфері і були закінчені молитвою.

М. С.

Президент Ніксон закликав країну „поновно запалити дух 1776-го року"

Кей Біскейн. — Президент Ніксон у неділю, 10-го березня, закликав американський нарід використати нагоду відзначення 200-річчя Американської Революції, щоб „поновно запалити дух 1776-го року, який за 200 років перетворив 13 малих залежних колоній в наймогутнішу країну світу". Промовляючи через радіо, Президент сказав, що метою святкувань, які розпочнуться в березні 1976-го року, буде поновно присвятити себе американським ідеалам, а також підвердити силу та потенціял ЗСА, як вільного народу, який змагається за досягнення великих цілей, але не тільки для себе, а для всіх людей вільного світу. Президент Ніксон повідомив, що він назначив Джона В. Ворнера, теперішнього секретаря воєнної флоти, на пост директора федеральної агенції, завданням якої буде координувати всі святкування, зв'язані з 200-річчям Американської Революції. Федеральний уряд включиться в ці святкування, сказав Президент, але головна увага буде звернена на відзначування цієї річниці Незалежности Америки по містах, містечках і селах. Вже досі 482 місцевості зголосили свої пляни на 1976-ий рік, між ними такі великі міста, як Ню Йорк, Філядельфія, Бостон тощо, а також велике число маленьких містечок і сіл, розкинених по цілій Америці.

Леся ХРАПЛИВА

В усьому Совєтському Союзі відзначають окремими святкуваннями день 8 березня — як День Совєтської Жінки.

ДЕНЬ ЖІНКИ

— Свято Жінки по всій країні!
Одушевлено радіо скаже.
Криваві Аллині тіні
Глядять із розбитих вітражів.

Мають лозунги, сяють портрети,
Із трибуни лунають промови.
— Мій милий, мій ґаздо, ой, де ти?
На десять... на двадцять... і знову...

Червоного збудження хвилі:
— В нас жінка в пошані, у славі!
Пройхала тисячні милі —
Прогнали з побачення навіть.

„Дорога в нас жінці усюди —
Щасливе життя будувати!"
. . . — Хай згноять у лагері труди —
Віддайте дитину! — я ж мати...

Летять звідусіль телеграми,
Бадьорі марші безупину.
— Ой, як ти говориш до мами,
З садочка приведений, сину?!

— В нас жінка — зовсім без різниці;
Тут рівність для неї в усьому!
Камінний тягар навалився,
Безсердя холодне бетону . . .

Під вечір, звичайно ж — гуляння,
Всі клюби освітлені ярко,
Аж страдниця досвітком встане —
З балад Симоненка — доярка.

— Свято Жінки? . . — вони спитають:
Очі вицвілі, стоптані квіти . . .
Та мовчанка з краю до краю
По широкому, вільному світі.

Студійний шлях двоє українських лікарів в Чикаґо

Іллинойський Відділ УЛТПА гордий, що може представити студійний шлях двоє молодих лікарів - українців, а саме: д-р Софію Воробець і д-ра Тому Воробця (юніора) батько яких д-р Тома Воробець є одним з основників Українського Лікарського Товариства в Америці, є спеціялістом від внутрішніх недуг, та працював протягом 20 літ в ділянці легеневих недуг, є автором 12 наукових праць, членом американських та інтернаціональних медичних товариств, був обраним почесним членом на Науковому З'їзді УЛТПА є активним членом Іллинойського Відділу та кількаразовим членом Виділу Управи УЛТПА в Іллиной.

Д-р Софія Воробець

Д-р Тома Воробець

Софія і Тома Воробець народилися 19-го жовтня 1948 року. Обидвоє одержали нижчу і середню освіту в українській школі св. Миколая в Чикаґо, де й ходили вісім років на Курси Українознавства. В Holy Name Cathedral High School одержали стипендії Іллинойського стейту, тут належали до т.зв. Future Scientists of America National Honor Society і обидвоє репрезентували школу на телевізійних програмах: „It is Academic".

В коледжі обидвоє належали до Edmund James Scholars і National Honorary Fraternities-Phi Kappa Phi, -Omega Beta Phi, де Софія була секретаркою. Тома належав до Phi Eta Sigma, - College Debater, - High School-Debate Judge і одержав Debater of the Year Award. Обидвоє закінчили коледж з похвалою, Тома із спеціяльним признанням з біології.

У 1970-му р. Софію і Тому прийнято до Медичної Школи Іллинойського університету, де їх вибрано до т.зв. програми незалежних студій із дозволом закінчити медичні студії по 3-ох роках. Вони належали до Edmund James Scholars.

Тома зробив науково-дослідну працю Research on the Epidemiology of Renal Cancer на Mayo Clinic Foundation, яку прийняли на Іллинойському університеті восени 1972-го року. Він також працював як екстерн на психіятрії в Menninger Clinic Fondation і кардіології в Hershey Medical Center. У 1972-му р. його обрано членом The Alpha Omega Alpha National Honorary Med. Soc. Софія зробила науково - дослідну працю Proposal for a health Survey of the People aged 65 and over living in Bervyn, Illinois, яку оборонила на Іллинойському університеті в 1973-му році. Обидвоє належали до Української Студентської Громади при УЛТПА Відділі Іллиной, яку зорганізував д-р Павло Пундій. Дипломи доктора медицини одержали на Іллинойському університеті; д-р Тома Воробець 1-го червня 1973-го р., а Софія Воробець 1-го вересня 1973-го року.

Тепер Тома відбуває інтерншип в Ню Орлеанс, а Софія резидентом Family Practic в Mc Neal Hospital в Бервин коло Чикаґо. В липні цього року д-р Тома Воробець розпічне резидентуру на психіятрії в Strong Memorial Hospital Rochester, N.Y. Д-р Софія Воробець є прийнята на резидентуру на Дерматології в Іллинойському університеті. Обидвоє вони стали членами Українського Лікарського Т-ва Північної Америки, Відділу Іллиной.

Від Іллинойського Відділу УЛТПА, а передусім Управи Відділу, бажаємо докторам Софії та Томі якнайкращих успіхів у їхній дальшій медичній праці та кар'єрі.

Д-р Роман Оришкевич

Пам'яті інж. Антона Артимовича

Такою людиною, що кріпила, єднала, та давала на кожному кроці приклад праці для громади, Церкви народу, був бл. п. інж. Антін Артимович. Тому його смерть, що наступила несподівано 6-го листопада 1973, в Чикаґо, українська громада пережила як суспільну втрату. Відійшла від нас людина непересічної міри, що достойно перейшла свій земний шлях.

Інж. Антін Артимович

Помер він після річниці Великого Листопадового Зриву в 1918 р., що його був співтворцем та в кілька день після урочистого посвячення великого кооперативного приміщення кредитової кооперативи „Самопоміч", що її він започаткував першим своїм вкладом в 1951 році, був її прикладним службовцем, членом Контрольної комісії, президентом, а яка ще за його життя стала найсильнішою нашою кооперативою в ЗСА.

Сильне бажання прислужитись своєму народові, бути корисним в житті найближчої української громади було в нього стисло пов'язане з бажанням якнайкращої підготови до праці, ближчого пізнання людей, зжиття з ними та постійної праці над собою, яка, почавшись в періоді раннього юнацтва, тривала вже до останніх днів його життя.

В 1914 р., щойно закінчивши гімназію, коли тільки за існувала перша більша нагода послужити свому народові, на заклик Бойової Управи вступив в ряди Українських Січових Стрільців. Маючи вже в цей час переконання, що добрим передшкіллям для майбутнього українського вояка може бути рідна молодеча організація, був одночасно співосновником місцевої клітини українського Пласту. В кампанії Січових Стрільців брав участь у славному переможному бою на Маківці, а пізніше в Карпатах. Із цих боїв вернувся раненим, але негайно по виздоровленні знайшовся знову в бойових рядах. Цим разом 1915 р. під Лисонею попав у московський полон, що його перебув у таборі Асхабад. Перебув цей тяжкий період свого життя з леґендарним сотником Черником, що мав додатковий вплив на зміцнення індивідуальности та ідейного наставлення молодого українського вояка. Повернувшись з полону 1917 році, відразу включився в ряди Української Армії, в лавах якої, вже в ранзі командира сотні й куреня брав участь у героїчному поході на Київ та пережив радісні й тяжкі етапи боротьби за українську державність аж до часу її заломання. Час огірчення і розчарувань не заломив його. Поглибив він в цей час працю над собою та постановив поставити себе на службу свому народові в площині професійній. Закінчив тоді університетські студії в Карловому університеті в Празі, здобувши диплом інженера-економіста. Повернувшись з Чехо-Словаччини, очолив єдину в цей час в Галичині міську касу ощадности в Перемишлі.

В цьому самому часі став членом управи, або Контрольної комісії майже всіх наших кооперативних установ в Перемишлі, активізуючись рівнож видайно в ділянці виховання нашої молоді, в рямках місцевої української пластової організації. Треба подивляти, що у всіх цих організаціях працював з повною посвятою, будучи завжди для всіх приміром обов'язковости й витривалости в праці та дружнього відношення до всіх своїх співпрацівників,

Таким й залишився при наступних, різко змінених обставинах життя. Завжди по-старому ідейний, активний, витривалий і простолінійний. Під час німецької окупації був директором філії міського банку в Перемишлі, а одночасно членом Військової Управи I Української Дивізії УНА, „Галичина".

З приходом на наші землі терористичної влади большевиків, мусів залишити рідні землі, виїхав до Німеччини, де був прикладним посадником великого українського табору в Реґенсбузі. З переїздом в 1948 році до ЗСА, поселився в Чикаґо, де й прожив до смерти. В умовинах волі новим, невичерпним полум'ям спалахнула його душа! Характеризувала його через всі ці роки, здавалось, невгасаюче горіння до чогось творчого, фундаментального. Завжди й на кожному кроці був готовий до співпраці з іншими, щоб мати кращі осяги. Співосновник обох наших кооператив, активний пластун — сеньйор, голова Братства ОБВУА, головний контролер Українського Вільного Козацтва, голова Контрольної комісії парафії свв. Володимира і Ольги — це тільки основні становища, що їх в різному часі, а декотрі одночасно займав на терені Чикаґо бл. п. інж. Антін Артимович. На кожному з них повний ініціятиви, завжди усміхнений і приязний до всіх людей. У признанні його особливі заслуги, Загальні Збори Кредитової Кооперативи вибрали своїм почесним, досмертним президентом, а Головна Команда Українського Вільного Козацтва признала йому ступінь підполковника УВК.

Бл. п. інж. Антін Артимович — це була людина залізної самодисципліни й обов'язку, а рівночасно людина великої доброти, жертвенности, погідної вдачі та приязни. Він залишив нам приклад індивідуальної краси української людини, яка все своє життя так організувала, щоб могти якнайбільше прислужитись до розбудови української справи та наблизити день волі свого народу.

Вартість його особовости крилася на шляхетній поведінці, щирости та добродушности.

Будучи з натури відважним, дисциплінованим вояком, він поєднав у своїй натурі ці прикмети з якостями доброго виховника молоді та послідовного кооперативного діяча, який знав, що розбудова нашої власної економічної сили має фундаментальне значення для дальшого всестороннього росту нашого народу. Не зважаючи на свій поважний вік, день перед смертю цікавився ще ходом кооперативних справ, перевіряв ще касові книги своєї парафії і був на викладах Філії Українсько-Католицького Університету в Чикаґо. Помер серед праці, несподівано, залишивши в наших очах образ світлого побратима, який далі духово живе серед нас і кріпить нас у праці, як й за днів свого земного, творчого життя.

В. Іващук

ПОДОРОЖ ПО УКРАЇНІ

„Подорож по Україні" — це мотто цьогорічної Костюмової Забави Новацтва Станиці в Ню Йорку, яка відбулася 24 лютого в авдиторії Школи св. Юра при численній участі дітей і їхніх батьків. У виховній програмі Пласт старається вщепити в членів — дітей, роджених поза межами України, любов до батьківщини. Часом дітям є важно зрозуміти деякі питання чи уявити Україну, якої вони ніколи не бачили. Тому досвідчені виховники вдаються до модерних метод виховання і на прикладах показують новакам не тільки чудову красу нашої поневоленої батьківщини, але також її славне минуле, її високу культуру, що була і є світочем культури на сході Европи.

У ланцюг мозольної і наполегливої виховної роботи, провід Станиці Пласту в Ню Йорку включає традиційну Костюмову Забаву Новацтва. Кожного року костюмівка, крім сотень новацтва, притягає позапластову дітвору, яка має нагоду приглянутися праці зорганізованої молоді. Ця дітвора — це потенціял майбутнього членства Пласту, а тим провідного активу української громади, що стане в аванґарді боротьби за душу нашої молоді і за ідентичність нашої громади, якої обов'язком є завжди бути чуйним на потреби свого народу.

Костюмівка в Ню Йорку повинна служити прикладом всім більшим скупченням української громади, які повинні влаштовувати такі імпрези на місцях. Немає сумніву, що участь дитини у такій забаві дасть їй часом багато більше, як сухі лекції. Дітвора беручи участь у костюмівці, рахує себе вже частиною того народу, про якого мова йде, і таку імпрезу вона пам'ятатиме ціле життя. Цими методами вихованої молоді ніяке чуже оточення не зможе відірвати від свого українського кореня.

Авторка казки „Подорож по Україні", пл. сен. С. Гойдиш осягнула мету, яку вона поставила собі перед цьогорічною імпрезою. Не дивно, бо пл. сен. С. Гойдиш уже роками пише такі казки для пластової дітвори, як також всеціло віддається виховній роботі, яку вона любить і все віддає для неї, щоб уприємнити її перебування в Пласті.

У цьогорічній казці пл. сен. С. Гойдиш повела Петруся, а разом з ним усе новацтво і присутніх дітей через цілу Україну. Молоденький Петрусь, наслухавшись оповідань матері і батька про чудову Україну і бабусю і дідуся, які живуть там, цілою своєю молодою душею прагнув поїхати туди, бо та країна, де живуть його бабуся і дідусь, є близька йому й незаступима. Цю близькість він ствердив, коли прибув в Україну. Чудова музика манить його до лісу, який криє так багато таємниць, де ще так недавно скривалися герої-борці за самостійність свого народу. Зачарований співом пташок, Петрусь зустрівся із зайчиками і білками, в яких хотів розпитати дороги до бабусі і дідуся. Захоплений красою господарованих українських залісів, зустрічає він дивні гриби-мухомори, а на галявині лісу прекрасних дівчат лемкинь, в чудових лемківських одягах, які на спомин з України подарували йому червону квітку. При допомозі приязних ведмедів і світлячків, Петрусь дістається на чудові левади, які у променях сходячого сонця робили враження справжнього раю... У дальшій мандрівці він приглядається праці косарів і женців, які своєю невтомною працею збирають українське „золото" з розлогих ланів. Далі він іде через Полісся і подивляє чудову природу і поліщуків. Відтак зупиняєтся над берегом могутнього Дніпра, над яким пишається красунь — Київ, столиця України. Тут він зустрічає українських моряків та киів'янок, які зодягнені в народний стрій танцювали гопака. Краса Києва причарувала його. Тут він побачив багато церков, славних пам'яток і будівель, свідків славного минулого українського народу. Він зустрічає княжих лицарів та славних запорожців. Через Полтавщину, на якій бачив вродливих полтав'янок, Петрусь помандрував у Карпати, про красу яких він так багато чув. Там він прислухувався чудовому співі українських дівчат. Здавалося, що відгомін тих пісень нісся через верхи до Всевишнього, а гомін тих пісень казав Петрусеві устами Симоненка, що „Народ мій є! Народ мій завжди буде! Ніхто не перекреслить мій народ!" Приязні гуцулки і гуцули, зодягнені в барвисті гуцульські строї, запровадили Петруся до біленької хатки бабусі і дідуся, його остаточної мети. Перед ним вклонялися трави і квіти, а зокрема соняшники передавали золотий соняшний промінь, який просвічував би Петрусеві ціле життя та пригадував про чудову, соняшну Україну. Після зустрічі Петруся з бабунею і дідусем відбулася дефіляда, у якій взяли участь новацтво і поза пластова дітвора, зодягнена також у рідні строї. Прегарні строї виконали матері дітей.

За озвучення імпрези відповідав пл. інж. Ю. Гошовський. Декорації для казки виготовили сестрички і братчики. Вони також допомагали у переведенні забави. Душею забави була кошова ст пл. Дозя Турчан, яка доклала всіх старань, щоб якнайбільше уприємнити цю забаву для новацтва і присутніх дітей. Під час забави переведено виграшу, на яку дуже цінні речі подарували прихильники пластової молоді та її батьки, за що їм всім щира подяка.

Станичний ст. пл. А. Ластовецький подякував пл. сен. С. Гойдиш за працю і труд, які вона вклала у підготовку костюмівки. Як вияв вдячности вона отримала китицю квітів. Станичний подякував також голові Пластприяту п. С. Косович, імпрезовим і цілому Пластприятові, як також п. Д. Ґензі за допомогу у вивченні танків. Обі пані також отримали квіти. Станичний подякував сестричкам і братчикам і всім хто причинився до успішного переведення костюмівки, а зокрема батькам за їхню участь і допомогу.

Гостями на костюмівці були голова Головної Пластової Булави, пл. сен. інж. Р. Рогожа і голова Крайової Пластової Старшини пл. сен. П. Дорожинський.

Є. І.

Новий український лікар у Філядельфії

Після нострифікації своїх медичних студій у ЗСА новим українським лікарем у Філядельфії став д-р Ярослав Колибаб'юк, син п-ва Григора і Анни Колибаб'юків, народжений 8 липня 1946 року у Віллях, Австрія. Початкову школу закінчив у Венесуелі, де тоді перебували його батьки. Середню школу розпочав у Військовій Академії „Лаудердан" на Флориді, а закінчив у Сентрал Гайскул у Філядельфії, з дуже добрим успіхом. Опісля студіював в Тебпул університеті у Філядельфії, а по градуації переїхав до Мадриду, Еспанія, і там з успіхом закінчив медичні студії, здобуваючи ступінь доктора медицини. В минулому році д-р Ярослав Колибаб'юк почав відбувати лікарську практику у шпиталі Презбитеріян у Філядельфії, на хірургічному Відділі. Д-р Ярослав Колобаб'юк одружений з Марією Гайдучок, дочкою бл. п. Богдана й Олімпії Гайдучків внучкою бл. п. о. Соловія. Разом із дружиною Марією д-р Колибаб'юк є членами 153 Відділу УНСоюзу у Філядельфії.

д-р Ярослав Колибаб'юк

І. О.

Українське жіноцтво Філядельфії вшановує пам'ять Героїнь

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, (Н.П.). — Українське жіноцтво, згуртоване в чотирьох організаціях, що є членами Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, влаштовує в суботу 16 березня ц.р. в Філядельфії вечір у пошану жінок-героїнь, тих жінок, які віддали своє життя за ідеал вільної і незалежної України. Цього року припадає 50-річчя з дня геройської смерти Ольги Басараб і 20-ліття трагічної зогибелі 500 жінок-українок в Кінґірі на далекім Сибірі, немилосерно стратованих совєтськими танками. Пам'ять про них повинна тривати в серцях нас усіх і збуджувати дух, підносити його й кріпити волю до боротьби за визволення України. Тож організаторки пропам'ятного вечора — членкині організацій Союзу Українок Америки, Українського Золотого Хреста, Об'єднання Жінок ОЧСУ та Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, сподіваються численної участи Громадянства, а головно молоді на вечорі-Святі Героїнь, що відбудеться 16-го березня, о год. 5:00 по полудні в залі „Тризубу" в Філядельфії.

В Етіопії почався генеральний страйк

Аддіс Абаба. — В додатку до революти військових частин, яка привела до упадку дотеперішнього етіопського уряду і призначення нового уряду, в Етіопії почався генеральний страйк, перший того роду у тій країні. Страйкуючі робітники вимагають від імператора Гайле Селасія та нового уряду під проводом Ендалькачева Маконнена далекойдучих економічних і соціяльних реформ. До страйку прийшло, не зважаючи на обіцянку імператора скликати в недалекому майбутньому конституційну конвенцію, а також його готовість закінчити авторитарну систему правління. Страйк заініціювала Конфедерація Етіопських Професійних Спілок, створена перед одинадцяти роками, яка об'єднує близько 100,000 робітників. Конфедерація висунула 16-пунктову програму, яка охоплює цілий ряд реформ на відтинку заробітної платні і робітничого законодавства в країні. Військо симпатизує зі страйкуючими робітниками, що утруднює позицію уряду.

ПРОТОКОЛ

НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

які відбулися в четвер, 11-го жовтня 1973 р. в Головній Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Приявні: головний предсідник Иосип Лисогір, заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк, заступник гол. предсідника на Канаду сен. Павло Юзик, заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар Ярослав Падох, головна касирка пані Уляна Дячук, головний редактор Антін Драган та Марія Савчак, яка протоколує наради. Заступниця гол. предсідника пані Марія Душник оправдала свою неприсутність.

Наради почалися о год. 10.30 рано.

Головний предсідник Иосип Лисогір відкрив наради, привітав присутніх і подав порядок нарад.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Справа ліцензії на алькогольні напитки на Союзівці.
2. Справа набуття дому УНСоюзу в Торонті для Канадської Канцелярії.

Ад. 1) Головний предсідник И. Лисогір зреферував справу ліцензії на алькогольні напитки на Союзівці.

Після дискусії, в якій взяли участь усі члени Екзекутивного Комітету, одноголосно рішено цю справу передати адвокатові УНСоюзу, щоб він полагодив правні вимоги.

Ад. 2) Заступник гол. предсідника на Канаду сен. П. Юзик зреферував справу набуття дому для УНСоюзу в Торонті. Голова Окружного Комітету в Торонті д-р Осип Война підшукав дім, який, на думку сен. Юзика, відповідав би вимогам і потребам УНСоюзу в Канаді. Дім приміщується при 1606-1610 Блюр Стріт Вест в Торонті. Його можна купити за 330.000 дол. Канадська репрезентація УНС запропонувала теперішньому власникові 300.000 дол.

Згаданий дім перероблений з театру. Положення його є добре — міститься в дільниці, яка розбудовується. Має два склепи, велику бенкетову залю, де також можна відбувати різні зібрання. Є велика, дуже добре вивінувана кухня, є гарна бара, що має дозвіл на алькогольні напитки, а також є ліцензія на бінго. На горі є три комплети бюр. У пивниці є влаштована білярдова заля. Подав приходи, які можна мати з цього будинку:

за винайм двох склепів	$ 5,700.00	
за винайм бенкетової залі і кухні	25,000.00	
за винайм трьох бюр	3,600.00	
за винайм білярдової залі	8,400.00 до	9,240.00
Разом приходів на рік:	**$ 42,700.00 до**	**43,540.00**

Видатки, зв'язані з адміністрацією будинку виносили б річно около 18,265.00 дол. Подав дві оцінки згаданого будинку, які зробили дві різні оціночні фірми в Канаді. Одна оцінка — $ 310,000.00, друга — $ 325.000.00. Уважає, що в цьому будинку могло б приміщуватися бюро УНСоюзу. КУК уже зголосив, що радо винаймить одно бюро, а українські професіонали хотіли б винаймити третє. Сенатор пропонує той будинок купити — уважає, що він себе оплатить. Нагляд над домом і відвічальність за нього мала б мати Округа Торонто.

Усі члени Екзекутиви взяли участь в дискусії над зреферованою справою, розглядаючи її в усіх аспектах.

Одноголосно рішено звернутися до голови Округи Торонта д-ра Осипа Войка, щоб Округа виготовила плян використання згаданого будинку та господарки ним і цей плян подала Екзекутиві УНС. Після одержання таких плянів Екзекутива зійдеться і знову буде цю справу розглядати, бо всі погодилися в тому, що Канадська Канцелярія повинна мати в якнайскорішому часі власне приміщення. На цьому головний предсідник И. Лисогір закрив засідання о год. 12-ій вполудне.

Ярослав Падох, гол. секретар

Дебютантки на Балю Інженерів і Лікарів у Ню Йорку

Традиційний Інженерсько-Лікарський Валь з презентацією дебютанток був як і щорічно великою товарисько-розваговою атракцією карнавалового сезону Метрополії Ню Йорку.

Цей баль, який влаштували Метрополітальні Нюйоркські Відділ Т-ва Українських Інженерів Америки й Українського Лікарського Т-ва Північної Америки відбувся 9-го лютого 1974 р. в залях готелю „П'єр" з участю понад 500 осіб, з того більше як половина — студентів високих шкіл, коледжів і університетів. Цього року господарями були інженери.

Історія цієї репрезентаційної імпрези сягає ще 1950-го р., коли то тодішнє УЛТА (очолюване д-ром Романом Осінчуком, заслуженим лікарем — громадянином) влаштувало перший баль на „долині міста" у „Бетговен Голі" і звідтіля вона мандрує із залі до залі через „Шато Гарден", „Український Народний Дім", „Менгетен Пляза", щоб 10 років тому вже разом з організованими українськими інженерами опинитись у „Валдорф Асторія" і врешті в готелі „П'єр".

Дбайливою підготовою і переведенням добюту займались пані: Ольга Гнатейко і Марія Гончаренко від Комітету пань Т-ва Інженерів і Нана Сочинська й Віра Кушнір від Секції Дружин Лікарів при УЛТПА. Забавовий Комітет очолювали: інж. архітект Ярослав Січинський і д-р Роман Кисілевський.

Перед балем відбулась товариська гутірка при коктейлях, а потім бенкет при звуках оркестри „Амор", яка грала також до танців під диригентурою Миколи Романенка зі солістом Франком Матюком і Володимиром Гентішем за фортепіяном.

Дебютантки та їхні ескорти (зліва): Галинка Гонгаренко й Володимир Ткаг, Зоряна Смаль - Стоцька й Олег Панкевиг, зеня Кузьма й Ігор Сметанюк, Ірена Яросевиг і Юрій Стасюк, Христина Сірко й Мирон Стахур, Рома Грабаргук і Микола Бабяк, Гануся Міґоцька й Андрій Рак, Марігка Паславська й Борис Ткаг.

Інж. Я. Січинський представи голову Нюйоркського Метрополітального Відділу УЛТПА — д-ра Романа Кравчука і голову Відділу ТУІА — інж. Любомира Калинича. Інж. Л. Калинич привітав присутніх, дякуючи студіюючій молоді, що так численно прибула на баль і тим самим задокументувала її контакт з цими двома професійно-громадськими організаціями.

Наступила кульмінаційна частина балю, на яку присутні нетерпеливо чекали, а саме: презентація дебютанток. Під звуки „королівського" маршу пара за парою, молоді дівчата одна від одної краща в супроводі елеґантних ескортів входили на залю і повільним, гармонійним кроком входили на естраду й зігнувшись у глибокому поклоні, та викликуючи невгаваючі оплески, сходили на низ і формували біло-чорний ланцюг перед оркестрою.

В обличчях глядачів виднїло напруження, радість, не раз поблискували сльози в очах. Не одному приходили на думку золоті мрії,що хотілось би пережити ці хвилини у стінах Київської, чи Львівської Опери з почуванням барвистого майбутнього для цих хороших дівчат на вільній українській землі...

Імена дебютанток, їхніх батьків та ескортів відчитував д-р Роман Кисілевський, імпрезовий референт Відділу УЛТПА і досвідчений організатор попередніх балів, Він промовляв до дебютанток, дякував паням з Комітету, які вже десять років трудяться у вишколі дебютанток і підготуванні їхньої презентації. Він також підкреслив велику гармонію у співпраці обох — інженерського і лікарського товариств.

Голова Секції Дружин Лікарів УЛТПА Відділ Метрополії Ню Йорку, пані Олександра Терлецька підходила до кожної кралі-дебютантки, ґратулювала їй і пришпилювала пам'яткову золоту конюшинку.

Залунали радісні звуки віденського вальса „Блакитний Дунай" Й. Штравса. Ескорти один за одним граціозним поклоном запрошували своїх дебютанток до танку. Батьки деб'ютанток перехоплювали свої доні від ескорт і кілька хвилин кружляли з ними по просторій долівці балевої залі, наповнені гордістю і мріями про майбутнє.

Загальні танки протягнулись до третьої години ранку, себто до перших півнів, які співали в Рідному Краю...

Ересс

Віцепрезидент Форд натаврував „крайньо-ліберальне крило Демократичної партії"

Ню Йорк. — Віцепрезидент Джералд Форд у суботу, 9-го березня, натаврував „крайньо - ліберальне крило Демократичної партії" за старання в цьогорічних виборах перетворити Конгрес в тіло, яке могло б уневажнити кожне президентське „вето", а це, на думку Форда, дуже послабило б американську політичну систему. Промовляючи в Ню Йорку на полуденку Крайового Клюбу Республіканських Жінок, Віцепрезидент закликав членів Республіканської партії в цьогорічних виборах наголошувати здобутки Уряду президента Ніксона щодо світового миру та добробуту, а також радив підкреслювати „недоліки" керованого демократами Конгресу. Він також сказав, що під час своїх недавніх поїздок по різних частинах ЗСА переконався, що переважаюча більшість американців „далі горді за свою країну". На цьому полуденку Віцепрезидент та каліфорнійський губернатор Роналд Ріґен одержали від Клюбу Республіканських Жінок „Нагороди за визначну політичну службу", а Джулі Айзенгавер, молодша дочка президента Ніксона, була офіційно проголошена „Республіканською жінкою року".

Уряд призначив 54 мільйони долярів на святкування 200-річчя ЗСА

Вашинґтон. — Федеральний уряд у Вашинґтоні намірений видати 54.2 мільйони долярів в 1975 році на гідне приготування святкувань 200-річчя З'єднаних Стейтів Америки, що проходитиме в 1976 році. Цю суму передбачує також пересланий Конґресові бюджет президента Ніксона. Додатково бюджет передбачає витрату 4-х мільйонів долярів для окремих льокальних комітетів і реставрації та поправи історичних пам'ятників у великих містах, які чимнебудь пов'язані з історією незалежности Америки.

УВУ почав Зимовий Курс Українознавства

(Закінчення на стор. 6-ій.)

ким чином буде охоплено доволі широкий діяпазон, бо крім історії літератури й історії Церкви передбачені виклади з політології, історії України (загальної), економічної географії, етнографії, права, мови та літературознавства. На загал, на викладачів покликано молодші сили, а старші професори мають мати тільки доповіді на якусь центральну тему зі свого фаху.

Курс має бути повторений, тільки у ширших розмірах, але у тому самому складі професорів, і в часі ферій — для приїзжих студентів: а саме від 15 липня до 3-го серпня. Літній курс май бути так побудований, щоб були уможливлені зустрічі приїзжих студентів із місцевою молоддю. Тому, що молодь буде зайнята в той час у таборах, плянується виїзди курсантів до таборів, чи окремі імпрези у Мюнхені, на які приїздила б вся молодь з таборів.

Також та обставина, що тепер можна буде послухати вже повний курс, дасть змогу поодиноким учасникам опрацювати під керівництвом викладачів деякі теми так, що вони стануть згодом предметом семінарійних вправ під час літніх курсів, — саме на підставі доповідей учасників теперішнього курсу. Взагалі курси подумані так, щоб якнайбільше зактивізувати саму молодь.

До речі, зацікавлення літніми курсами є остільки більше, що в цьому році будуть не тільки курси для української молоді, але й англомовні курси для американців, отже буде нагода до різних зустрічей та знайомств, і автоматично до поширення горизонтів.

Вписи на літні курси та семестри принимаються до 15 травня 1974 р.

Збірка оповідань про українських козаків вийшла в німецькій бібліотеці для молоді

Геттінґен. — В місцевому німецькому видавництві В. Фішер-Ферляг появилася книжковим виданням під назвою „Wilde Steppe Abenteuer" — „Пригоди Дикого Степу" збірка оповідань про українських козаків. На зміст цієї збірки склалося вісім оповідань або уривків більших прозових творів з життя й історії українських козаків і їхньої боротьби проти наїздів татарських і турецьких орд. Репрезентовані у збірці такі українські клясичні й сучасні письменники, як Пантелеймон Куліш — двома уривками із роману-хроніки „Чорна Рада", Марко Вовчок уривком із повісти „Маруся", Василь Шевчук — трьома оповіданнями та Олесь Бердник і Володимир Малик своїми новелями з козацького життя. Переклала всі оповідання з української на німецьку мову українська письменниця і перекладачка Анна-Галя Горбач із Франкфурту над Майном, відома із багатьох своїх перекладів зокрема в ділянці літератури для молоді, в тому числі і повістей Андрія Чайківського. Її ж перу належить коротка стаття про українських козаків. Видано книжку „Пригоди Дикого Степу" із понад тридцять ілюстраціями, в тому числі й багатокольоровими німецького мистця Курта Шмішке в широко популярній у Західній Німеччині серії „Goettinger Jugendbuecher". Книжку можна набувати в західньонімецьких й українських книгарнях. Ціна 7.80 нім. марок.

ВСЬОГО ДВА РОКИ У СВОЄМУ ЖИТТІ КОРИСТАЄ ДИТИНА З НАВЧАННЯ У САДОЧКУ ЧИ СВІТЛИЧЦІ. НАСЛІДКИ ЦЬОГО — ВСЕ, ЩО В ТОМУ ВІЦІ ВОНА ЗАСВОЇТЬ, ДАЄ ПІДСТАВУ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ. НЕ ЖАЛІЙТЕ ТРУДУ І ВИКОРИСТАЙТЕ ЦЕЙ ЧАС ДЛЯ ВАШОЇ ДИТИНИ.

Доцент УВУ д-р Л. Васькович обраний на голову „Дому Української Науки"

Мюнхен. — Ненадійна смерть Ректора Українського Технічно-Господарського Інституту проф. д-ра Р. Єндика, що був одночасно головою Дому Української Науки, вимагала скорих розв'язок у зв'язку з доволі скомплікованою ситуацією у Німеччині, де життя еміграційних осередків щораз то більше ускладнюється — останньо у зв'язку з фінансовою кризою, викликаною відомим здорожінням нафти. З уваги на це, що д-р проф. д-р В. Янів став після останнього засідання Кураторії Дому у жовтні м. р. куратором і не міг сповнювати більше функцій заступника голови управи, відпала можливість автоматичного перебрання обов'язків покійного. Після вибуття проф. Янева з управи, Сенат УВУ десигнував на його місце до Управи доц. д-ра Васьковича, що від декількох років є керівником курсів українознавства, а з осени 1974 р. є секретарем філософічного факультету УВУ.

Скликане після смерти проф. д-ра Р. Єндика засідання управи вибрало одноголосно головою доц. д-ра Г. Васьковича. На засіданні рішено якнайскоріше скликати загальні збори, щоб скомплектувати управу й намітити плян на найближчий час.

Доц. д-р Г. Васькович зв'язаний тісно із УВУ. Після отримання ступеня магістра в УВУ, він промувався на д-ра психології в 1950 р., а в 1971 р. він захистив свою габілітаційну працю, яку оцінював один із професорів-ординаріїв німецького університету у Мюнхені, на тему: „Кершенштайнер і українська педагогіка". З цього часу він є доцентом-суплентом з педагогіки.

Пассейк, Кліфтон, Патерсон, Ратерфорд і округа

В суботу, 16-го березня 1974 року

о год. 6-ій вечора

в приміщенні Української Централі

при 240 Говп Аве. в Пассейку, Н. Дж.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

до обов'язкової участи в яких запрошені усі члени Окружної Управи та урядовці і делегати Відділів, які належать до Округи, а саме:

42 і 97 в Пассейку, 64 в Патерсоні, 182 в Клифтоні, 143 в Грейт Медовс, 134 в Ратерфорді і 394 в Магва.

НА ПОРЯДКУ ЗБОРІВ:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад;
2. Вибір Президії;
3. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів;
4. Звіти Управи і Контрольної Комісії;
5. Дискусія над звітами;
6. Уділення абсолюторії уступаючій Управі;
7. Організаційні доповіді репрезентантів Головної Канцелярії;
8. Вибір нової Управи;
9. Плян праці;
10. Внески і побажання;
11. Закриття.

В зборах візьмуть участь:

ЯРОСЛАВ ПАДОХ — головний секретар;
СТЕПАН ГАВРИШ — асистент керівника організаційного Відділу.

На Збори запрошуємо також усіх Членів вище згаданих Відділів.

Після Зборів відбудеться ПЕРЕКУСКА.

За Управу Окружного Комітету:

ІВАН ХОМКО, гол. ВАСИЛЬ МАРУЩАК, секр.

ОУП „Слово" привітало письменницю Докію Гуменну з її 70-річчям

Ню Йорк. — Президія Об'єднання Українських Письменників в екзилі „Слово" вшанувала видатну українську еміграційну письменницю Докію Гуменну, авторку багатьох романів, повістей і збірок оповідань окремим вітальним листом, висланим їй для відзначення її сімдесятиріччя і 50-річчя літературної діяльности і її заслуг у розвитку української еміграційної літератури та у створенні об'єднання письменників „Слово". „Ви пройшли важкий, але чесний шлях українського письменника — сказано у вітальному листі президії ОУП „Слово" — У знак протесту проти комуністичної тиранії Ви пішли на найбільшу жертву — покинули свою батьківщину і виїхали на еміграцію. Тут, перемагаючи звичайні еміграційні труднощі, але позбувшись утисків цензури, Ви з новою самопосвятою продовжували свою творчу діяльність. Наслідки — наявні. Своє 70-річчя Ви зустрічаєте з великим творчим доробком. Ви створили оригінальний цикл мітологічних та історіософічних візій (феєрія „Епізод із життя Европи Критської", „Велике цабе" „Благослови мати", Родинний альбом", „Золотий плуг"). У них Ви зробили відважну мандрівку в праісторію людства, щоб там віднайти дух і провідне місце української людини і поглибити історію буття нашої нації. У Вашій чотиритомній епопеї „Діти чумацького шляху" — зображено долю українського села від кінця XIX сторіччя до сталінського лихоліття 30-ти років нашого сторіччя. Ви дали прегарні зразки побутово - психологічних студій над українською людиною нашого часу („Жадоба", „Мана"). Ви зафіксували найстарші трагедійні моменти з Другої світової війни та німецької окупації України („Хрещатий Яр"). Нарешті, тяжкий шлях випробувань української людини поза межами рідного краю — доба таборів утікачів, виїзд за океан, вільне поселення та господарче закорінення в Новому світі — відтворено в багатьох Ваших творах („Серед хмаросягів", „Багато неба", „Вічні вогні Альберти")".

Докія Гуменна

Докія Гуменна, народжена 1904 року на Київщині, закінчила Київський Інститут Народної Освіти й почала друкувати свої оповідання й нариси з 1924 року в тодішніх журналах і часописах. У 1920-их роках була членом Спілки Селянських Письменників „Плуг", яку очолював Сергій Пилипенко і яка була зліквідована 1932 року. Переїхавши на еміграцію, Докія Гуменна живе і працює у ЗСА.

ВІД ЩИРОСТИ ДУШІ...

(Закінчення зі стор. 3-ої)

Колесника. Талант, знання і досвід — і така безпосередність, скромність.

— Так, — підказує хтось, — великі мистці завжди такими бувають. Такими щирими, безпосередніми, прямолінійними. Великі мистці не вживають котурнів. Велич їхнього мистецтва сама ясніє понад буденщиною, пересічністю, галасливістю.

Очі зупиняються на достойній і водночас такій милій, рідній постаті Ганни Колесник. Очі слідкують за одуховленим виразом її обличчя, на якому віддзеркалюється зміст арій, пісень. Водночас увага зосереджено схоплює звучання могутнього, прекрасного голосу. Рецензенти писатимуть про цей голос, виконання, програму більш чи менш зрозумілою для звичайної людини термінологією. Це буде зватися фаховою чи репортерською оцінкою концерту. Характер написаного залежатиме від особовости того, хто писав.

Звичайна людина на залі вже має свої власні враження, висновки. Вона вже сприйняла заслухане і побачене. Сприйняла так, як сприймають ті, яким дороге рідне мистецтво: — від щирости душі.

Д-Р РОМАН ОСІНЧУК ДОПОВІДАТОМЕ В 64-му ВІДДІЛІ СУА

Культурно-освітня Комісія 64-го Відділу СУА влаштовує в суботу, 16го березня 1974 р. в год. 5:30 в Українському Народному Домі (140-142, 2-га Авеня) число кімнати 31 — в Ню Йорку Ширші Сходини на яких д-р Роман Осінчук виголосить доповідь на тему: Артеріосклеротичні процеси, їхній розвиток та вплив харчування на них".

ПОМЕР ПИСЬМЕННИК В. ДУБРОВСЬКИЙ

Київ. — Газета „Літературна Україна" з 5 березня подала повідомлення президії Спілки письменників України про смерть письменника Володимира Дубровського, який був активний в Кримській організації Спілки письменників України. В. Дубровський народився 1908 року, написав ряд творів присвячених подіям Другої світової війни („На фарватерах Севастополя", „Наше морі"). Повість „На фарватерах Севастополя" була перекладена на німецьку мову.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 16-го БЕРЕЗНЯ 1974 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорн. Січ 14 Відд., о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорн. Січі, 690 Сенфорд Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — В. Роговський, предс., З. Терлецький, кас., М. П. Отрок, секр.

НЕДІЛЯ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1974 р.

ДЕТРОЙТ, Миш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая 175 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін, ч. 4655. — Яр. Вазюк, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Санфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути і вирівняти свої вкладки. — В. Боярський, предс., Т. Клебан, кас., М. Демчук, секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол. у Вінярського, 482 Мейн вул Проситься чл. прибути. — І. Вурний, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Говп Аве Делегати на 28 Конвенцію: П. Головачук, І. Хомко і Іван Влиха, заступники: п-ні А. Марущак, С. Андрусишин і п-ні В. Тижбір. — В. Марущак, рек. секр.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Ютика-Сиракюзи, Н. Й.

повідомляє, що

в неділю, 17-го березня 1974 року

о год. 2:30 по пол.

в залі Українського Народного Дому

1317 West Fayette St., Syracuse, N.Y.

— відбудуться —

ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Ютицько-Сиракюзької Округи

Участь у яких повинні взяти всі члени Окружного Комітету, делегати на 28-му Конвенцію та представники слідуючих Відділів:

Геркімер 192, Елмайра 271, Літел Фолс 330, Обори 38, 202, 283, Ром 121, Сиракюзи 39, 317, Фултон 263, Ютика 58, 484, Горнел 215.

У Зборах візьмуть участь:

УЛЯНА ДЯЧУК — головний касир і
ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ — обласний організатор.

В ПРОГРАМІ ЗБОРІВ:

1. Відкриття і вибір Президії Зборів;
2. Відчитання і приняття протоколу минулорічних зборів;
3. Звіти Окружної Управи;
4. Дискусія над звітами та уділення довір'я Окружній Управі;
5. Вибір нової Окружної Управи;
6. Доповідь представника Головної Екзекутиви УНС;
7. Внески і запити та конвенційні пропозиції;
8. Закриття зборів.

До участи у Зборах запрошується всіх Членів УНСоюзу та ширше Українське Громадянство.

За Окружний Комітет:

В. ЗАПАРАНЮК, гол. Я. СЕНИШИН, секр.

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

Оголошення приймається:

до 5-го КВІТНЯ 1974 року

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

РОЗШУК

ПОШУКУЮ ТЕОДОРА СЕРАФИМА який був в рос. неволі — в Тобольську. Хто знав би вістку про нього, прошу подати на адресу:
ЙОНА БУЧАК
32 E. 7th Street
New York, N.Y. 10003
(Тел. (212) 673-7442)

ТАРЗАН, Ч. 7084. Тарзан повчає Іта

OH, TARZAN, THIS IS GREAT FUN... I WISH WE COULD STAY HERE FOREVER!
NO MAN IS AN ISLAND, ITO!.. YOU CAN'T ISOLATE YOURSELF AND EXPECT TO BE ETERNALLY HAPPY — EVEN IN A HAVEN LIKE THIS...
TARZAN'S WORDS ARE ALMOST PROPHETIC FOR A STRANGE SILENCE SUDDENLY PERVADES THE ATMOSPHERE — THE QUIET THAT USUALLY PRECEDES A JUNGLE STORM!

Ой, Тарзане, це дуже приємно... Я хотів би, щоб ми тут залишилися назавжди!

Ніяка людина не є островом, Іто!.. Не можна ізолювати себе та сподіватися, що будеш вічно щасливим... навіть в такому раю, як цей...

Тарзанові слова є майже пророчими, бо дивна тиша раптом наповнює довкілля — тиша, яка переважно попереджує бурю!